

LETO XXIV. Stev. 22
IZDAJA IN TISK
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 16 dinarjev

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKO POVEZANO-
STI 2 -BORBO-

Socializem pomeni tudi skrb za duševni razvoj človeka

Končam je kongres Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije v Mariboru — V razpravi sta sodelovala tudi Stane Kavčič in Boris Zihnerl — Vlado Majhen je novi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije — Dosedanji predsednik Ivan Regent je bil izvoljen za častnega predsednika Zveze Svobod in prosvetnih društev

Maribor, 26. jan. — Danes se je nadaljeval Kongres Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije. Najprej so bila na sporedu poročila komisij, ki so sprejele resolucije in sklepe. V dopoldanski razpravi sta nato sodelovala in ocenila delo kongresa ter nakazala smer delovanja kulturnoprosvetnih društev v prihodnje tudi tovariša Stane Kavčič in Boris Zihnerl.

V svoji diskusiji je tov. Boris Zihnerl najprej govoril o novih nalogah Svobod in prosvetnih društev. Med drugim je dejal:

"Delo Svobod in ljudsko-prosvetnih društev je danes neločljivo povezano z našim bojem za vedno širše pritegovanje neposrednih proizvajalcev v upravljanje na vseh področjih našega družbenega življenja. S socialistično revolucijo je stopil v aktivno delo v urejanju družinskih odnosov tisti neposredni proizvajalec, ki je bil stoletja vezan izključno na materialno proizvodnjo in še to izključno pod nadzorstvom njemu tujih gospodolnih moči, tujih, sovražnih razredov. Danes je ta neposredni proizvajalec v naši deželi vzel svojo usodo z usodo dežele in lastne roke in se pričel uveljavljati

ne samo kot proizvajalec materialnih dobrin, ki so prvi pogoj sleherne višje kulture, marveč tudi kot tisti, ki ureja, upravlja in oblikuje človeške odnose na vseh področjih družbenega življenja. Odtod izvira želja po znanju, po čim večji izobrazbi, po čim večji razgledanosti na posameznih področjih.

Čimbolj zadovoljiti željo po izobrazbi

Danes naš delavec, naš neposredni proizvajalec, ne odloča samo v gospodarskih vprašanjih,

tem, da to stremenje zadovolji, da postane eden izmed najodločilnejših faktorjev socialistične kulturne revolucije. Odtod izvira osnovna naloga Svobod in ljudskoprosvetnih društev, obrniti se k delavskemu razredu. Vsaka ožina v tem pogledu je škodljiva.

Tovariš Boris Zihnerl je potem navajal potrebo po množičnosti v ljudski prosveti, potrebo organizacijske povezave ljudske prosvete s poklicnimi kulturnimi ustanovami ter naglasil potrebo, da postanejo Svobode važen faktor našega kulturnega življenja. S tem lahko postanemo tudi važen čimtelj kritike našega kulturnega življenja, raznih nezdravih pojavov na posameznih področjih kulturnega udejstvovanja.

V svoji razpravi je tov. Kavčič najprej opozoril na nekatera dejstva, ki jih je pokazal kongres. Zatem je dal še nekaj svojih pripomb tako organizacijskega kot načelnega značaja. Najprej je poudaril, da je kongres jasno pokazal, da je bila združitev Svobod s prosvetnimi društvi na jesenijskem kongresu v enotno organizacijo pravilna. Potem pa je dejal:

"Drugič je kongres zelo jasno pokazal tudi to, da se danes organizacije ne ukvarjajo več z neposrednimi praktičnimi in operativnimi nalogami ter vprašanji, ampak da se je začel formirati zelo jasno določen koncept nadaljnjega razvoja, nadaljnjih nalog in smotrov kulturnoprosvetnega udejstvovanja. In samo tak, dejanski načelni koncept, ki se predvsem ukvarja z idejnimi vprašanji in se ne pusti degradirati na praktičistična vprašanja, samo taka zamisel dejansko lahko ima in si pribori svoje mesto in veljavo v našem celotnem družbenem sistemu.

Na včerajšnjem kongresu v Mariboru je bil izvoljen za novega predsednika Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije Vlado Majhen

ampak tudi v vprašanjih zdravstva, naše socialne zaščite in v vprašanjih kulture in prosvete. Na vseh teh področjih odločilno sklepa in zaradi tega čuti tudi potrebo, da svoje sklepe, svoje odločbe opira na zmeraj temeljni

Podvojiti število članov in pritegniti mladino

Problemi kulturnoprosvetnega dela so predvsem idejni problemi in ne toliko organizacijski. Ni stvar predvsem v novih oblikah, ampak je stvar predvsem v tem, da vidimo, kaj vsebinsko hočemo, kaj hočemo temu človeku dati in kaj ta človek potrebuje. Govoriti samo o novih oblikah in ne razmišljati o problemih, o katerih moramo razmišljati, ne videti tega, da človek ne živi samo od kruha, da socializem ni samo razvoj materialnih dobrin, ampak je socializem tudi razvoj duševnih kvalitete človeka. Nove oblike so organizacijska konkretizacija tega, kar naj bi bilo. Prvič je treba biti za socializem, drugi pa s se samega sebe napraviti za socialista, spremeniti samega sebe v svoji notranjosti, mentaliteti in psihologiji, spremeniti celo vrsto mišljenj itd. Nekaj tega se spreminja v tovarni v delavskem svetu, nekaj tega se da dobiti na političnih sestankih v Zvezi komunistov, nekaj tega se da dobiti v sindikatih, knjižnicah, na kulturnih zabavah, s tem, da se zbirajo kolektivi v delavskih klubih, iz katerih potem izžareva popolnoma določen svetovni nazor. Duh, socialistični duh, in to je sedaj naša naloga. To je osnova, tej nalogi moramo posvetiti vse.

V organizacijskem pogledu je tov. Stane Kavčič omenil dve stvari, ki se mu zdita slabi. Prvič

število članov, ki je prenizko in s katerim ne moremo biti zadovoljni. Predlagal je, da kongres postavi na dnevni red tudi vprašanje podvojitve članstva do prihodnjega kongresa, kar je zelo realna, konkretna in politična naloga. Druga slaba stran kulturnoprosvetnega dela, ki jo je omenil tov. Kavčič, je vprašanje mladine. Dejal je, da bi lahko mnogo bolj široko in odločno zbirali za društva mladino in mladini dali tudi odgovorna mesta. Potem je na-

Ljubljana je bila včeraj pravečo smučarsko središče. V Tivoliju je bilo glavno bojišče smučarjev-tekačev, s skakalnico v Siški pa so zaplavali pod nebo najboljši slovenski skakalci. Večja slika prikazuje doskokišče skakalnice pod Sišenskim hribom z množico gledalcev, na manjši sliki pa je smagovalec tekme Jože Langus

vedel še nekaj pripomb na sklepe posameznih komisij, med drugim dve pripombi glede materialnih vprašanj in nekatere glede vprašanj izobraževanja odraslih. Izvajanja obeh današnjih govornikov — Borisa Zihnerla in Staneta Kavčiča — so delegati sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Po zaključenem drugem zasedanju jugoslovansko-madžarske komisije za vodno gospodarstvo sta podpisala 25. januarja v Beogradu zapisnik o razgovorih dr. ing. Stevan Simanović, sekretar Zvezne komisije za vodno gospodarstvo, in ing. Imre Degen, direktor urada za vodno gospodarstvo LR Madžarske

HRUŠČEV SE ZAVZEMA

Za takojšnje razgovore

na najvišji ravni, za katere so po njegovem mnenju že dozoreli pogoji — V prvi fazi naj bi rešili najbolj pereče zadeve — Vprašanje nadzorstva nad balističnimi raketami — Pozitivna ocena delov Eisenhowerjevega odgovora in Macmillanove zamisli o sklenitvi nenapadnega pakta

Moskva, 25. jan. (Tanjug). Pri sekretar CK KP SZ Hruščev je v govoru, ki ga je imel te dni v Minsku, izjavil, da Sovjetska zveza predlaga sestanek najvišjih predstavnikov ZSSR in zahodnih dežel, na katerem bi proučili pereče in konkretna vprašanja. Poudaril je, da je nezdržna teza zahodnih dežel, po kateri naj bi le-te najprej dohitele ZSSR in šele potem bi se začeli razgovori, kajti Sovjetska zveza v tem času ne bo stala na mestu. Takšno stališče lahko privede samo do dolgotrajnega tekmovalstva in oboroževanju z vsemi iz tega izvirajočimi posledicami. Hruščev je dejal, da so razgovori najvišjih predstavnikov edina pot, po kateri je mogoče urediti konkretna in pereča vprašanja. Po njegovem mnenju bi ureditev teh problemov rodila pozitivne sadove, vsem ko bi lahko ostale probleme, ki jih za zdaj

ni moč upoštevati, odgodili za drugo fazo razgovorov.

Vprašanje državnega sistema, je izjavil Hruščev, je notranja zadeva vsake dežele. Če tega načela ne spoštujemo, lahko pride samo do konfliktov. Zahodne države po mnenju Hruščeva ovirajo ureditev problemov, povezanih s prepovedjo atomskega in vodikovega orožja, ker načenjajo povsem nova vprašanja, kakor je vprašanje prepovedi uporabe prostora v vesolstvu za poskuse z raketami v vojne namene. To bi dejansko pomenilo prepovedati balistične rakete.

Hruščev je pripomnil, da je Sovjetska zveza pripravljena v korist krepitve miru proučiti vprašanje mednarodne kontrole nad balističnimi raketami, če bi zahodne države privolile v prepoved atomskega in vodikovega orožja ter v prenehanje atomskih poskusov in če bi odstranile opoščev je rekel, da ima Sovjetska zveza preizkušena sredstva, s katerimi bi lahko v primeru agresije uničila ne le ameriška oporišča, marveč tudi bolj oddaljene objekte. Toda ne strahimo drug drugega, je izjavil v zvezi s tem, marveč upustimo hladno vojno.

O govoru predsednika Eisenhowerja na Bulganinovo pismo je Hruščev rekel, da je moč nekatere Eisenhowerjeve izjave pozdraviti. Ni jih pa moč združiti z Eisenhowerjevo zahtevo, da bi na morebitnem sestanku sprožili vprašanja dežel Vzhodne Evrope in združitve Nemčije z namenom, da bi likvidirali Nemško Demokratično republiko. Hruščev je ocenil Eisenhowerjevo izjavo kot poskus, da bi vzpostavili kapitalistični sistem v deželah ljudske demokracije in ZSSR ter poudaril, da so narodi teh dežel izbrali socialistični družbeni red.

Glede Macmillanovega odgovora je Hruščev opozoril na to, da sovjetska vlada upa, da bo angleška vlada proučila njene predloge v razgovorih najvišjih predstavnikov in odgovorila na te predloge. Rekel je tudi, da sovjetska vlada ugodno presoja Mac-

millanova izjavo o sklenitvi sporazuma o nenapadanju med Severnoatlantsko in Varšavsko zvezo, da pa se je Macmillan odmaknil od svojega prejšnjega stališča. Glede odgovora predsednika francoske vlade Gaillarda je poudaril, da se sovjetska vlada ne strinja z njegovim mnenjem, da lahko prepreči agresijo že to, da imajo nekatere države atomsko orožje.

V nadaljevanju svojega govora se je dotaknil še nekaterih drugih vprašanj in predvsem poudaril, da se je mednarodni položaj v primerjavi z letom 1956 zboljšal.

Hruščev je omenil tudi najnovejši uspehi sovjetske tehnike in znanosti ter pripomnil, da lahko Sovjetska zveza izstrelji nov satelit, dvakrat težji od drugega. Potem je znova poudaril, da sovjetska vlada meni, da je povsem dozorelo vprašanje sklicanja sestanka najbolj odgovornih državnikov. Na koncu je rekel, da je govoril samo o nekaterih vprašanjih, o katerih bi bilo moč razpravljati, da pa SZ ne izključuje še drugih vprašanj, glede katerih bi bilo moč doseči pozitivne uspehe.

Sprejem ob prazniku Indije

Beograd, 26. jan. (Tanjug). Ob narodnem prazniku indijske republike je indijski veleposlanik v Beogradu Radžašvar Dajal priredil danes v svoji rezidenzi svečan sprejem, ki je potekel v zelo pristrnem vzdušju. Na sprejemu so bili predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, predsednik Zvezne sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj in številni kulturni in javni delavci ter člani diplomatskega zbora.

Sodelovanje na področju kulture

Budimpešta, 26. jan. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik na Madžarskem Jovo Kapičić in Predsednik Komisije za kulturne stike Madžarske Peter Janos sta izmenjala pismi, v katerih je določen načrt o sodelovanju na področju kulture med obema deželama za leto 1958.

VREMENSKA NAPoved

za ponedeljek, 27. januarja

V zahodni Sloveniji delno oblačno vreme, v ostalih krajih pa pretežno jasno z rahlo oblačnostjo. Zjutraj in dopoldne po kotlinah megla. Temperatura ponoči med -14, v Primorju okoli -11, dnevne temperature med +1 in -4, v krajih z meglo okoli -5, v Primorju do +9 stopinj.

Področje visokega zračnega pritiska z jedrom nad južno Poljsko se še nadalje nekoliko krepi. Zjema tudi naše kraje in se bo zato v njih še nadaljeval hladen zrak, medtem ko doteka v višinah že nekoliko toplejši.

Socializem ni le razvoj materialnih dobrin

Zaključek in sklepi kongresa Zveze Svobod in prosvetnih društev

(Nadaljevanje s 1 strani)

Dopolneno, pred razpravo, so bila na sporedu poročila komisij. Predsedniki komisij za izobraževanje odraslih, za gmožna vpra-

Stane Kavčič med včerajšnjo razpravo na kongresu Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije v Mariboru

šanja in za amatersko dejavnost so kongresu poročali o resolucijah in sklepih, ki so jih sprejeli na svojem včerajšnjem zasedanju.

Resolucija komisije za gmožna vprašanja kulturnoprosvetnih društev poudarja, da med glavnimi sklepi velja omeniti ugotovitev, da mnogi kulturnoprosvetni domovi ne ustrezajo potrebam široke koncepcije kulturnoprosvetnega dela. Zato predlaga komisija smotne gradnje domov ob sodelovanju izkušenih prosvetnih delavcev, predlaga perspektivni načrt za gradnjo novih družbenih

domov in za adaptacijo obstoječih. Velja je tudi zahteva, da je treba kulturnoprosvetne objekte podružbiti, ne glede na to, kdo je njihov lastnik, upravljanje pa prenesti na širši družbenopravni organ. Pri dodeljevanju sredstev za kulturnoprosvetno dejavnost mora odločati objektivna presoja dejanskih potreb, sredstva pa se naj dodeljujejo v sporazumu z občinskimi Sveti Svobod.

POTREBEN JE ENOTEN SISTEM ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Resolucija komisije za izobraževanje odraslih uvodoma ugotavlja, da je bilo za izobraževanje odraslih v dosedanjih prizadevanjih že marsikaj storjeno, vendar pa je večji razmah in nespornije rezultate zaviralo pomanjkanje enotnega sistema in jasnosti glede smotrov izobraževanja odraslih, prav tako pa tudi premajhna družbena veljava izobraževanja odraslih in od tod izvirajoče pomanjkanje potrebnih sredstev in kadrov. Zato kaže poleg izobraževanja za višjo kvalifikacijo razvijati ustrezne oblike dopolnilnega strokovnega in družbeno-ekonomskega izobraževanja. Prav tako kaže bolj sistematično, bolj kvalitetno nadaljevati tudi težnje po kulturno bolj bogatem osebnem in družbenem življenju, zato je treba ustanoviti zavode (centre) za izobraževanje, od republiškega do občinskih. Bolje je treba izkoristiti za izobraževanje tudi prosvetni servis. Obenem naj društva posvečajo vso skrb razvoju ljudskih knjižnic, ki naj postanejo ob svojem osnovnem delu tudi organizatorji kulturnih prireditelj. Knjižnice je treba okrepiti zlasti v občinskih središčih.

KVALITETA AMATERSTVA SE MORA DVIGNITI

Komisija za amatersko dejavnost prosvetnih društev poudarja v svoji resoluciji potrebo po preusmeritvi društev v široko druž-

beno dejavnost, v množično kulturno prosvetljevanje, ki je pogoj za nadaljnjo rast. To preusmeritev zahteva položaj delovnega človeka v naši družbi, njegova aktivna družbena vloga. Ta preusmeritev društev v široko družbeno delovanje pa je in bo dolgotrajna. V resoluciji in sklepih te komisije je prišla do izraza tudi zahteva po množičnosti v prosvetnih društvih in po kvalitetnem razmahu amaterske umetniške dejavnosti. Na koncu poudarja resolucija, da težnja po duhovni obogatitvi delovnega človeka zahteva tudi pravičen odnos do vseh oblik razvedrila.

Kongres je resolucije in sklepe komisij soglasno sprejel.

ZAKLJUČEK KONGRESA IN VOLITEV ODBORA

Po končani razpravi je kongres sprejel razrešnice dosedanjega predsednika, predlog sprememb pravil Zveze Svobod in

Dosedanega predsednika Ivana Regenta so na včerajšnjem kongresu izvolili za častnega predsednika Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije

prosvetnih društev Slovenije in predlog, da postane dosedanji predsednik Zveze Svobod Ivan Regenta častni predsednik Zveze. Ta predlog so delegati v navdušenim ploskanjem sprejeli in pozdravili.

Potem so izvolili novi Svet Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije, ki ima 67 članov. Na prvi seji so izbrali predsedstvo Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije in novega predsednika. Za predsednika je bil izvoljen tov. Vlado Kavčič, za podpredsednika so izvolili tov. Pavla Kovarja iz Trbovelj, za tajnika pa tov. Vinka Trinkausa.

NOVI ODBOR NAJ URESNIČI SKLEPE KONGRESA

Na vprašanje, kaj sodi o uspehu kongresa in o bodočih nalo-

gah Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije je novi predsednik Vlado Kavčič dejal naslednje:

»Sodim, da je zelo težko dodati še kaj o uspehu kongresa mimo tistega, kar sta povedala tovariša Boris Zihnerl in Stane Kavčič. Poudariti velja morda le to, da je konkretna praksa uveljavila te oblike in tak način dela v kulturno-prosvetni dejavnosti. Ob tej priložnosti moram poudariti, da je do take orientacije dela v Svobodah prišlo pod vodstvom tovariša Ivana Regenta in je to njegova velika zasluga. Zaradi teh uspehov ima novi odbor mnogo lažje delo, saj je stari odbor prebil led.

Izmed nalog je treba predvsem povedati to, da mora novi odbor konkretno s prakso potrditi, kar je sklenil kongres. Člani novega odbora bomo vedno radi hodili k tov. Regentu, saj bo on ostal še nadalje idejni vodja naše ljudske prosvete. Želim ob koncu, da bi tisk kritično spremljal tudi delo novega odbora, da bi čim boljše in čim bolj izpolnjevali naloge, ki jih je postavil kongres.

»Delovnemu človeku cenen oddih«

Včeraj je v Ljubljani končala svoje delo tretja skupščina Turistične zveze Jugoslavije

Ljubljana, 26. januarja. Tretja redna letna skupščina Turistične zveze Jugoslavije, ki je bila hkrati tudi obračun petletnega obdobja in plodnega dela turističnih zvez in društev v državi, je danes dopoldne nadaljevala z delom. Po nadaljevanju razprave o včerajšnjih poročilih je skupščina pooblastila upravni odbor, da na podlagi podanih mnenj in predlogov sprejme ustrezne sklepe in o njih obvesti vse prizadete. Nato je kandidatna komisija predlagala novi 31-članski upravni odbor. V njem so zastopane vse republike in pomembnejši turistični organi in organizacije; med drugimi sta v upravni odbor znova izvoljena dr. Marijan Breclj in Pepca Kardelj. Našo republiko v novem odboru zastopajo predsednik Turistične zveze Slovenije Albert Jakopič, Kajtimir, njen generalni sekretar ing. Hugo Weiss in gostinstvo v koprskem okraju Jože Žižek. Predlog kandidacijske komisije, ki je predlagala tudi petčlanski nadzorni odbor, je skupščina soglasno osvojila.

Naraščanje prometa v reškem pristanišču

Reka, 26. jan. (Tanjug). Reško pristanišče je imelo lani nad 4 milijone ton prometa. Če računamo še prevoz nafte in krajevni promet, je šlo skozi to pristanišče 4.154.000 ton blaga ali 11 odstotkov več kakor predlanskim. Še večji je bil tranzitni promet. Znašal je 922.000 ton ali 20 odstotkov več kakor predlanskim. Na tranzit je odpadlo lani nad 23 odstotkov prometa. Največ je šlo skozi reško pristanišče madžarskega blaga, in sicer 350.000 ton. V primerjavi s predlanskim letom je narasel madžarski promet za 60,3 odstotka. Na drugem mestu je bila češkoslovaška s 335.000, na tretjem pa Avstrija z 265.000 tonami.

Kritična ocena dosedanjega dela najboljša priprava na kongres ZK

Na občinskih partijskih konferencah komunisti kritično ocenjujejo svoj delež v graditvi komunalnega sistema ter utrjevanju socialističnih odnosov

Postojna, 26. januarja. V dvorani hotela »Javornik« se je zbralo danes okoli sto delegatov na drugi občinski konferenci Zveze komunistov, ki ji je prisostvoval tudi član Centralnega komiteja ZKS Branko Babič.

Dobri dve leti, ki sta minili med prvo in drugo občinsko konferenco ZKS, pričata o splošnem napredku, ki ga doživlja postojnska komuna. Za 11,7% povečani družbeni proizvod in za 10% vi-

ša delovna storilnost govori o kretnosti njene materialne osnove. V minulem letu je prišlo zlasti do izraza prizadevanje za boljše organizacijo proizvodnje, popolnejše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in pravilnejša politika, ki je vplivala na zvišanje delovne storilnosti. Prav tako je v komuni vidno napredovalo kmetijstvo. Dobra oskrba s semenjem, umetnimi gnojili in zaščitnimi sredstvi je omogočila od 30 do 80% povečanje pridelka krompirja in krmnih rastlin. Zgledno pa je napredovala tudi živinoreja z vzrejo plemenske in pitane živine ter še enkrat večjo proizvodnjo mleka.

Obračun dela komunistov v Ilirski Bistrici

Ilirska Bistrica, 26. jan. — Danes je bila tukaj občinska konferenca ZK. V dvorani Doma JLA se je zbralo nad sto delegatov, ki so po poročilu sekretarja občinskega komiteja Toneta Dougana razpravljali o delu organizacije ZK in komunistov v ilirskobistriški občini. Partijske konference sta se udeležila tudi okrajni sekretar ZKS Albert Jakopič in predsednik kopskega okraja Albin Dujc, ki sta posegla tudi v splošno razpravo.

Za svoje delo so se člani ZK razmeroma marljivo pripravili z ideološkim izobraževanjem, h kateremu so nekatere osnovne organizacije ZK pritegnile tudi nečlane. Med obema konferencama so se močneje utrdile osnovne organizacije, tako terenske, kakor v podjetjih, v manjši meri pa vsake organizacije. Osnovne organizacije v podjetjih so se izraziteje ukvarjale s problematiko konkretnih proizvodnih, manj pa so poli-

tično in ideološko vzgajale član in delavce. Med obema konferencama, zlasti lani, so se precej pomladile vrste v članstvu ZK, ko je bilo sprejetih 83 novih članov.

Domžalski komunisti o svojih nalogah

Domžale, 26. jan. — Danes je bila v dvorani podjetja »Induplast« v Jaršah letna konferenca članov Zveze komunistov občine Domžale, ki se je udeležilo 232 delegatov. Konferenca je temeljito ocenila delo komunistov v minulem obdobju. Ugotovili so, da je še precej komunistov, ki se premalo zanimajo za politično delo. Za nadaljnje delo ZK pa se sprejeli obsežne naloge. Ena prvih bo vsakokrat skrb za čim boljše pripravo in izvedbo volitev poslancev v zvezno in republiško ljudsko skupščino. Na koncu so izvolili nov 27-članski občinski komitej in 5-člansko revizijsko komisijo. Za delegata za 7. kongres ZKJ je bil izvoljen sekretar občinskega komiteja Zdravko Troha.

»Rekordni« mraz v Sloveniji

Zadnjih 24 ur se vreme v Evropi ni mnogo spremenilo. V Franciji in Angliji se naprej pihajo močni južni vetrovi združeni z dežjem, Srednja Evropa pa ima sončno vreme z jutranjimi megli. V naši državi je danes dopoldne prevladovalo delno oblačno vreme z jutranjimi megli in dokaj nizkimi temperaturami, ki so dosegle tudi do 20° pod ničlo. Izjema so bili samo Primorje, Crna gora in Makedonija, kjer so imeli večje vreme in miljšo temperaturo.

V Sloveniji je bil v noči od sobote na nedeljo mraz dokaj obsežen, tako so meteorologi v Ljubljani izmerili

-16° C, in še ob 7 zjutraj -13°, na Jerskem ponoči -19°, in zjutraj prav tako v Sloveniji Gradcu ponoči -17° in zjutraj -15°, v Celju -19° in -17° stopinj, v Mariboru -15° in -9°, v Murski Soboti -18° in -17°, v Novem mestu -17° in zjutraj prav tako, v Postojni -19° in ob 7 zjutraj -9°, v Ajdovščini -8° in -4°, v Kopru pa -1° in ob 7 zjutraj +1° C.

Hladni val, ki je pred tremi dnevi zajel državo, se je torej nahajal tudi Sloveniji, kjer je brzokone postavil tudi letošnji ugotovljeni »rekord« in sicer v noči od četrta na petek v Celju -23° C. V Budvi pa so zabeležili 10 stopinj nad ničlo.

Naši meteorologi v prihodnjih dneh ne pričakujejo nikakih bistvenih sprememb in ne predvidevajo še hujšega mraza ali večjih snežnih padavin.

Kadet rešil jugoslovansko ladjo »Makedonija«

Običajno so kadeti na ladjah »deklice za vse«, kajti le tako lahko nekoga dne naredijo izpiti za poročnika daljne plovbe. Kadet Hrvoje Rosović, uslužben na naši prekoceanski ladjah »Makedonija«, pa je nedavno tega dokazal, da bo postal dober pomorščak.

Pred dnevi je namreč izmenoval zalet proti jugu pristajatiše v Casablanci, kjer je bila zasidrana tudi »Makedonija«, hud orkan. Jeklene vrvi, s katerimi je bila ladja privezana na obalo, je moč viharja potrgala kot lanene vrvi. Ogromni valovi so začeli ladjo metati po luki. Sredi tuljenja siren ostalih ladij, ki jih je orkan tako kot »Makedonijo« odtrgal od obale, je naš kadet preživel katastrofo. Kakšna je bila moč orkana, je namreč izkusil nekavski 30.000-tonski orjak, ki ga je silen val vrgel na obalo, kjer se je prelomil na dve.

Naši ladjarji je prišel na pomoč remorker. Toda razbremenjeni valovi so trgali obe ladij vsakeb. »Makedonija« nikakor niso mogli navezati na reševalno ladjo in začela ji je groziti usoda francoske ladije. Tedaj pa je mladi Hrvoje zagrabil jeklene vrvi in se z njimi pogibal v morje. Po dramatičnem boju z ogromnimi valovi so na remorkerju uspešno potegnili kadeta iz vode in tako »Makedonijo« odvleči v zaliv.

Avtobus v Vrbasu

Banjaluka, 25. januarja. Včeraj, nekako okoli 12. ure je prišlo na cesto iz Jajce-Banjaluka, 13 km od Krupice na Vrbasu, do hude prometne nesreče, ki je terjala življenje štirih otrok in enega potnika.

Do nesreče je prišlo zaradi nepravilne vožnje kamiona TAM, last sekije za vzdrževanje cest iz Banjaluke, ki je ob srečanju z avtobusom v katerem je bilo 28 potnikov, last banja-luškega podjetja Avto-privoz, vozil z nezamnjano brzino po sredini ceste. Kazalo je, da se kamion ne namerava umakniti, zato je šofer avtobusa v želji, da prepreči nesrečo, zapeljal na desno stran ceste. Zaradi poledice na cesti pa je vozilo začelo drsiti s ceste, vse dokler se ni prevrnilo in obležalo v naraslem Vrbasu.

Pri reševanju potnikov iz mokrke oblopa reko se je zlasti izkazal šofer avtobusa Mustafa Mutić. Vendar sta naša smrt v hladnih valovih dvojčka Stojan in Stojanka Larendić, stara 1 mesec, njuna sestra dvestoletna Stanija pa je obležala mrtva v avtomobilu. Nesrečni oče, ki se je selil z družino iz Podbrda v Sabac je uspel rešiti iz valov le triletno hčerko Gvozdić, njegovo šestletno hčerko Dragico pa mu je rešil brat Mile, sam pa je izgubil svojo hčerko Marico.

Nesreča bi lahko bila še večja, če bi avto povsem zagrnili valovi. Vse ponesrečence so pripeljali v banja-luško bolnico, kjer so jim nudili prvo pomoč. Ime potnika, ki so ga odnesli valovi naraslega Vrbasa, še ni znano. Dovoljčno je v teku.

12-letni violinist Primož Novšak je izredno muzikalnostjo izvalil iz svojega instrumenta prijetne melodije, ki so navdušile komisijo in občinstvo

Navdušeno ploskanje na današnji 8. redni javni oddaji »Pokaži kaj znaš« je zadušilo zadnje zvoke Schubertove skladbe »Čebelica«. Mali Primož je zardel, nekaj časa neredno stopical in se priklanjal občinstvu, ki ga je vneto pozdravljalo. Dvanajstletni Primož Novšak se danes ni prvič pojavil pred ljubljansko publiko, saj je bil med nagrajenimi že lani na okrajnem tekmo-vanju glasbenih šol. Danes je dovršeno odigral Offenbachovo »Barkarolo« in Schubertovo »Čebelico«. Njegova izredna muzikalnost in tehnično znanje sta presenetila in navdušila obe komisiji in občinstvo. Profesor, ki ga že nekaj let poučuje, pravi, da

Prvo mesto najmlajšemu

Oddaja »Pokaži, kaj znaš« si utira pot preko meje — Ni izključeno, da postane jugoslovanska ali celo meddržavna oddaja — Prihodnjič v ljubljanski Operi

Ljubljana, 26. januarja. — Redne javne oddaje Radiotelevizije Ljubljana »Pokaži kaj znaš« se niso priljubile samo v Sloveniji, temveč jih radi poslušajo tudi po ostalih jugoslovanskih republikah in sosednjih državah. Radiotelevizija Ljubljana že dalj časa sprejema ponudbe neznanih talentov izven slovenskih meja. Na današnji oddaji je tako prvič nastopil med slovenskimi tudi »neznani talent« iz Hrvaške. Vse kaže, da bomo na bodočih oddajah poslušali vedno več »neznanih talentov« iz drugih republik in sosednjih držav.

je Primož eden izmed njegovih najboljših in najbolj talentiranih učencev. Sicer pa je violina pri Novšakovih že družinski instrument, saj jo razen Primoža igra tudi oče in sestra.

Devetinsedemdeset točk in Primož se bo prav gotovo še po-

Ljubljanski trio je nudil poslušalcem prijetno razvedrilo. V začetku jih je sicer malce ovirala trema, pozneje pa so igrali kot da so že leta pred mikrofonom

javi pred mikrofonom ljubljanskega Radia, saj je eden izmed najboljših doslej odkritih »neznanih talentov«.

Ljubljanski trio je zasedel drugo mesto. Zaigral je valček in polko Marijana Praprotnika, ki je že ves čas duhovni vodja mladega tria. Ze dalj časa trio uspešno nastopa v domačem kraju in bližnji okolici. Današnji uspeh pa jim je odprl pot do novih, večjih uspehov.

Tretje mesto je zasedel basist dr. Vinko Petrin iz Zagreba. Zapel je Tjadovičovo pesem »Milo- lova sam« in Delakovo pesem »Hej, kupil si jaz pipo bom...« Dr. Vinko Petrin je bil prvi »neznani talent« iz Hrvaške, ki je nastopil v ljubljanski oddaji »Pokaži kaj znaš«. Dosegel je dokaj lep uspeh kljub precej hudi konkurenci. Pravi, da še ni zadovoljen in da se bo kdaj pozneje spet vrnil pred mikrofonom ljubljanskega Radia in da bo tedaj pel tisto, kar mu najbolj »leži« — operne arije.

Strokovna komisija, v kateri so bili Dušan Moravec, Maruša Patkova, Balbina Baranovičeva in Primož Ramovš se je strinjala z ocenami komisije iz občinstva. Nastopilo je spet 12 neznanih talentov: Instrumentalni kvintet »Zadovoljni potepuhi« iz Soštana (zasedel je 12. mesto), ženski vokalni duet iz Kanala (11. mesto), recitatorka Ljudmila Resnik iz Ljubljane (10. mesto), baritonist Vlado Kobal iz Ajdovščine (deveto mesto), sopranistka Justina Mihelj iz Idrije (8. mesto), recitatorka Ljudmila Verdnic iz Kobarida (7. mesto), harmonikar Edvard Samejz iz Doba pri Domžalah (6. mesto), Ivanka Berlot iz Kanala (5. mesto), pianistka Helena Žižmond iz Šempetra pri

Novi Gorici (4. mesto), basist dr. Vinko Petrin iz Zagreba (3. mesto), »Ljubljanski trio« iz Lesc (2. mesto) in violinist Primož Novšak (1. mesto).

Sneg in mraz nista zadržala ljudi, ki so danes dopoldne hiteli v dvorano Mestnega gledališča. Gneča pred vhodom se še dolgo ni zmanjšala, kajti ljudje so se vedno upali, da bodo prišli v dvorano. Tokrat se jim želja še ni izpolnila. Ze naslednja redna javna oddaja »Pokaži kaj znaš«.

Prvi »neznani talent« iz Hrvaške je s svojim toplim glasom navdušil z zahtevno občinstvo. Zasedel je tretje mesto kljub precej hudi konkurenci.

pa bo v ljubljanski Operi. Te oddaji bodo lahko prisostvovali tudi tisti, ki do sedaj niso prišli na račun, saj ima Opera najmanj še enkrat toliko sedežev. E. M.

NAŠ KOMENTAR

Sestanek v Ankari

Sestanku Sveta Bagdadske zveze, ki se bo začel danes v Ankari, prisojajo večji pomen kakor prejšnjim konferencam te blokovske organizacije. Vzrok je v tem, da so ZDA, ki niso član te Zveze, poslale tokrat na sestanek zelo močno »opazovalno« delegacijo z Dullesom na čelu. Tako močnega poudarka zanimanju za Bagdadsko zvezo si ne moremo pojasniti samo z uradnim tolmačenjem Washingtona o »želji, da obrabi narode tega področja«. Človek dobi vtis, da gre za nekatere mnogo bolj konkretne načrte. Moskva trdi, da ZDA žele, kakor se je zgodilo na pariškem zasedanju Atlantske zveze, zgraditi tudi na ozemlju članic Bagdadske zveze naprave za izstreljevanje raketnih izstrelkov. Washington je to zanikal. Toda v poročilu ameriškega zunanjega ministrstva je tudi naslednja značilna formulacija: »ZDA so pripravljene nuditi vso pomoč članicam Bagdadske zveze, ki jih »ogrožajo agresivni in imperialistični napadi mračne severne sosede«.

Dejstvo, da glede ankarskega sestanka Bagdadske zveze poudarjajo predvsem njegov vojaški pomen, vzbuja tem večjo pozornost, ker se dogaja to v času, ko svetovna javnost upa, da bo oživitve diplomatske dejavnosti med Vzhodom in Zahodom privedla tudi do resnih političnih razgovorov. Vztrajanje na vojaški plati tega blokovskega organizma, zlasti pa nekateri novi vojaški načrti, o katerih je slišati z različnih strani, nasprotuje pozitivnim težnjam pomiritve, ki so se začele zadnje čase uveljavljati v svetovni politiki.

Drugače pa se znotraj Bagdadske zveze, kakor je videti iz dosedanje prakse, križajo protislovne koristi. Razen uradno razglašene glavnega namena Bagdadske zveze kot »obrambene organizacije« so še razni drugi nameni. Za Veliko Britanijo je ta Zveza predvsem eno izmed oporišč njene navzočnosti na Srednjem vzhodu, Turčija pa povezuje s to Zvezo določene aspiracije v arabskem svetu. Značilno je, da govore v Turčiji o Bagdadski zvezi ne samo kot o »severni trdnjavi obrambnega organizma«, marveč tudi kot o »instrumentu proti grožnjam Sirije«. Razen tega bi Turčija rada to Zvezo izkoristila v ciprskem vprašanju. Irak pa poudarja, da je Bagdadska zveza najboljši sredstvo za obrambo pred agresivnimi napadi Izraela in skuša na negativni podlagi — v odnosu nasproti Izraelu — znova pridobiti v arabskem svetu tudi tiste pozicije, ki jih je izgubil zaradi svoje nedeljavnosti na področju pozitivnega uveljavljanja arabskih narodov v borbi za njihovo osamosvojitve. Iran, ki je znatno zboljšal svoje stike s Sovjetsko zvezo, z Veliko Britanijo pa se je sprl zaradi Bahreina; ni nič kaj zainteresiran na krepitvi vojaške strani Bagdadske zveze nasproti ZSSR, ne na pospeševanju načrtov varstva nad narodi Srednjega vzhoda. Pakistan pa gleda na sodelovanje v Bagdadski zvezi predvsem skozi prizmo kašmir-

skega vprašanja in jo uporablja, kakor tudi SEATO, kot sredstvo za krepitev svojih pozicij nasproti Indiji.

Zanimanje ZDA za Bagdadsko zvezo se je povečalo v trenutku, ko je Washington nastopil s politiko »popolnjevanja praznega prostora na Srednjem vzhodu«. Toda ZDA vedo, da je ta Zveza sprito dejstva, da arabski svet ne sodeluje v njej, prešibak organizem, da bi lahko bil glavna opora v njihovi politiki na Srednjem vzhodu. Zato se tudi niso vključile vanjo. ZDA ne žele zožiti svojega manevrskega področja, žele pa Bagdadsko zvezo čim bolj izkoristiti nasproti Sovjetski zvezi in arabskemu svetu.

Sestanek Sveta Bagdadske zveze v Ankari vsekakor ne bo mogel prezreti pozitivnih teženj v mednarodnem življenju, predvsem prizadevanja, da bi prišlo do diplomatskih in političnih razgovorov. Gre prav za to, kako bo ta sestanek s svojimi konkretnimi sklepi reagiral na te težnje. Nekateri ameriški časniki pišejo, da je njegova glavna naloga v tem, da »z večjim oboroževanjem ustvari boljše psihološko stanje na Srednjem vzhodu«. Kakšne posledice bi imelo takšno »zbojšanje psihološkega stanja«, ni težko predvideti. J. Smole

Prožnejša politika?

New York, 26. jan. (Tanjug). Sodeč po poročilih poročil iz Washingtona pripravljata ameriška vlada več diplomatskih akcij, da bi »proučila možnosti za nadaljevanje pogajanj o razorožitvi«. Pri tem ima dva cilja: prvič, da bi pustila odprta vrata za diplomatske stike s Sovjetsko zvezo in dokazala, da so ZDA pripravljene na razpravo. Drugi cilj napovedane dejavnosti pa bi bil v tem, da bi spremenili sedanji vtis na svetu, da ZDA nasprotujejo pogajanjem. V skladu s tema dvema ciljema ZDA, sodeč po mnogih znamenjih, pripravljajo nekatere praktične ukrepe, katerih vsebina bo najbrž kmalu znana.

Napačni računi

Atene, 26. jan. (AFP). Etnarh Makarios je sinoči sprejel metropolitima Atimosom, ki je prišel s Cipra, da bi mu poročal o najnovejšem razvoju dogodkov na otoku. Na vprašanje novinarjev je Atimos odgovoril, da je grško prebivalstvo na Cipru enotno v svojih težnjah in da bo nadaljevalo svoj boj, čeprav bo to razočaralo tiste, katerih geslo je: »Deli in vladaj«.

PRED ZASEDANJEM SKRBNISKEGA SVETA OZN

Zrelost za samoupravo

Na dnevnem redu bodo vprašanja zdaj še nesamoupravnih ozemelj v Afriki

Od našega stalnega dopisnika
Združeni narodi, 24. jan.

Konec januarja se bo začelo zasedanje Skrbniškega sveta OZN, na katerem bodo obravnavali razmere na razvoj na petih afriških nesamoupravnih ozemljih, ki naj bi postala samostojna. Gre za Tanganjiko in Kamerun pod angleško, za Kamerun pod francosko, za Ruando-Urundi pod belgijsko in za Togoland pod francosko upravo. To je enalindvajseto redno zasedanje Skrbniškega sveta. Njegovi člani so Avstralija, Belgija, Francija, Nova Zelandija, Velika Britanija in ZDA kot upravne dežele ter Burma, Formosa, Guatemala, Haiti, Indija, Sirija in ZSSR. Zasedanje bo trajalo bržčas 8 tednov, saj obsega dnevni red 18 točk. Razen proceduralnih točk bo Svet letos obravnaval tudi mnogo prošelj, ki jih je prejel s samoupravnih ozemelj, dalje poročila svoje misije, ki je lani obiskala Tanganjiko in Ruando-Urundi. Misija se je mudila tudi v Somaliji, ki je pod italijansko upravo, toda njeno poročilo o stanju na tem ozemlju so odložili za poletno zasedanje Sveta.

Na tem zasedanju bodo proučili doslej največje število prošelj, in sicer 1235. Največ jih je prišlo iz Kameruna, ki je pod francosko upravo, in sicer 1024, iz Togolanda pod francosko upravo jih je 34, iz Kameruna pod angle-

ško upravo 31, iz obeh Kamerunov 19, iz Somalije 16, iz Tanganjike 8, iz Ruande-Urundija 2, z Nove Gvineje pod avstralsko upravo pa 1. Prošnja pomeni tudi pritožbo. Ljudstvo se pritožuje čez razne pojave, čez gospodarske in politične diskriminacije, čez favoriziranje teh ali onih skupin, ki so jim oblasti skrbniške dežele bolj naklonjene.

Vsem tem prošnjam pa je skoraj brez izjeme skupen poziv, naj ZN tako ali drugače pospeši osamosvojitve nesamoupravnih ozemelj.

Nova raketa

Washington, 26. jan. (AFP). Ameriške letalske sile so včeraj v Cape Canaveralu izstrelile izstrelak tipa »Snark«, ki je zadel neki otok, oddaljen 8000 km.

Kakor poroča agencija Reuter, so minulo noč opazili predmet, ki je priletel iz severozahodne smeri in puščal za seboj dimno sled ter je padel 10 milj jugozahodno od otoka, kamor naj bi priletela raketa »Snark«. Sodijo, da gre za raketo, ki so jo izstrelili v Cape Canaveralu, vendar ameriško letalstvo noče ne potrditi ne zanikati, ali je raketa res padla 10 milj stran od otoka.

PISMO IZ JORDANIJE

Na meji štirih držav

Akaba — jordanško okno v svet

dit, da je Akaba mesto, če Arabci sami pravijo, da je le vas. Vendar pa to ne jemlje Akabi njenega pomena. Le malo mest oziroma pristanišč leži na tako kritičnem mestu kot prav Akaba.

Prav pred menoj, komaj tri kilometre stran, leži Eilat, torej Izrael, prav toliko je tudi do egipčanske meje, Saudska Arabija pa je le za streljaj od tod. Tu se stikajo kar štiri države. Z arabske strani je prav razločno videti posamezne hiše Eilata, še več, celo luči avtomobilov razločijo. Tudi letala vidiš, kako pristajajo na skromnem letališču, ki leži tik luke.

Zdaj, ko se je spustila temna noč, lahko brez težav ugotoviš, da so v luki zasidrane tri ladje. — Tudi vaša ladja je v Akabskem zalivu, — hiti zatrjevati starejši Arabec, agent Jadranske svobodne plovlve v Jordaniji. Tudi ta je begunec. Zdaj živi v Amanu, toda od časa do časa, kadar pripluje kakšna večja ladja, pride v Akabo. »Dunav« je peta ladja, ki je v zadnjih mesecih prispela z Reke v Akabo. In ko me sprašuje, kaj pomeni to Jadranska plovlva, mi razlaga, da bo novo pristanišče, ki ga gradijo Nemci, dograjeno v dveh letih, cesta iz Akabe do Amana pa v treh. Takrat bo Akaba šele zadihala.

Ze sedaj vzdržujejo dve nemški firmi »Deutsche Hansa Gesellschaft« in »Argos«, italijanska »Impresa Marittima« ter naša »Jadranska« redno linijo.

— Pogledjte, — nadaljuje, — poprej, se pravi do delitve Palestine, je šel ves jordanški izvoz in uvoz preko Haife oziroma Jafe, zdaj pa nam je pot na Sredozemlje s tega bodeča luka Jordanije. V Akabskem zalivu je prostora za vse, saj je morje že 100 m od obale dovolj globoko za 10.000-tonske parnike. Na obeh straneh Akabskega zaliva so zelo velike in pošastne nazobčane gore.

— Akaba, — poudari moj sobesednik, — se lepo razvija. Tudi tu smo začeli šele leta 1953. Le pogledjte, — mi pokaže s prbesednik. Medtem se je že spustila globoka noč. Dež je prenehal. Zdalj, končujem zgrajena cesta do Amana, bo Akaba res postala okno v svet. Ze sedaj gre preko hotel v Akabi, — mi je zatrjeval sofer, ki te luke ves izvoz fosfata. Tudi naše ladje me je pripeljal v Akabo. Da — samo brez vozijo to rudo v Larki, severno od Amana, vode je... Zato pa je morje zraven... kjer je namreč velik rudnik fosfata, ki ga

PRED RAZGLASITVIJO EGIPTOVSKO-SIRSKE FEDERACIJE

Združena arabska država

Naser — predsednik nove skupne države — Proces za pripravo združitve je potekal mnogo hitreje kakor so pričakovali

Kairo, 26. jan. (Tanjug). Egipčansko-sirski razgovori o ustanovitvi federacije obeh držav so se sinoči nadaljevali z razgovori med predsednikom Naserjem in sirskim zunanjim ministrom Salom Bitarjem, ki je včeraj znova prispel v Kairo. Poučeni krogi pra-

Gamal Abdel Naser

vijo, da je Bitar seznanil Naserja s sklepi sirske vlade, ki se nanašajo na združitev obeh dežel. Vlada je namreč potrdila sporazum, ki so ga pred dnevi dosegli na egipčansko-sirskih razgovorih. V obveščenih kairskih krogih opozarjajo, da je proglasitev enotne federativne egipčansko-sirske države samo še »vprašanje dni«.

Kairski časnik »Al Akbar« pa poroča, da bosta Egipčanski predsednik Naser in sirski predsednik Kuatli ta teden proglasila združitev obeh držav v eno državo, ki se bo imenovala »Združena arabska država«. Časnik piše, da je združitev obeh dežel izraz volje Egipčanov in Sirijcev, ki jih združijo skupni jezik, skupna zgodovina in skupni nacionalni boj.

Do ustanovitve egipčansko-sirske federacije bo tako prišlo nekaj let prej, kot je bilo predvide-

no v načrtih predsednika Naserja. Razgovori o tem, piše »Al Akbar«, so se nepričakovano zasukali in težave, o katerih so menili, da jih bodo uredili šele v nekaj letih, so rešili v nekaj dneh. Slo je namreč za dve teži — po prvi bi bilo treba najprej urediti podrobnosti, potem pa se lotiti politične združitve, medtem ko naj bi po drugi teži najprej ustvarili podlago za združitev, nato pa vprašanja v zvezi z realizacijo te zamisli.

Egipčanska in sirska vlada sta se za sedaj dogovorili o enotni politiki na področju prosvete in vojaških sil. Naslednji koraki na poti do združitve naj bi privedli do združitve na področju zunanje politike, tako da bi imela nova arabska država samo enega zunanjega ministra z enotnim diplomatskim zborom.

Združeno arabsko državo bo vodil predsednik Naser. Spremenili bodo tudi ostavi obeh dežel in tako omogočili sprejem federalnega statuta ter enotni predsedniški režim. V Kairu tudi pričakujejo, da bi bilo moč letos avgusta razpisati volitve v Združeni arabski državi na podlagi federalnega predstavnstva.

Proučevanje žarčenja

New York, 26. jan. (Reuter). V New Yorku se bo jutri sestala Komisija OZN za znanstvena vprašanja ter sestavila poročilo o posledicah atomskega sevanja. Komisijo je ustanovila Generalna skupščina OZN pred dvema letoma in ji zadala nalogo, da pripravi poročilo o posledicah radioaktivnega žarčenja. Prva seja Komisije bo javna, vendar bo njeno delo, ki bo trajalo predvidoma pet tednov, potekalo »za zaprtimi vrati«.

Člani komisije so: Francija, Japonska, Indija, Belgija, Kanada, Argentina, Avstralija, Brazilija, CSR, Egipt, Mehika, Švedska, Velika Britanija, ZDA in SZ.

Dar es Salaam — glavno mesto Tanganjike

Za omejitev

atomske oborožitve — Zanimiv predlog londonskega časopisa »Observer«

London, 26. jan. (Reuter). — Londonski »Observer« zahteva v današnjem uvodniku, naj se Velika Britanija odpove svojemu

programu atomske oborožitve in tako prepriča Francijo, da bi uresničila svoje načrte na tem področju.

Časnik poudarja, da bo imela Francija, če se bodo stvari še naprej razvijale tako kot doslej, do leta 1960 svojo atomsko bombo, ki bi si jo potem lahko »zaradi nezaupanja nasproti anglo-ameriški hegemoniji v Atlantski zvezi« delila z Zahodno Nemčijo ali celo s svojim zvestim prijateljem zunaj Atlantske zveze — Izraelom. V tem primeru bi se zgrnile nad človeštvo hude nadloge, saj bi prišlo do splošnega širjenja atomske oborožitve na svetu. Edini način, da bi odvrnili Francijo od proizvodnje atomskega orožja, bi bil po mnenju časnika ta, da bi ZDA in SZ zahtevale od Francije in drugih dežel, naj opustijo to proizvodnjo. »Velika Britanija lahko sproži pobudo za to, če izpriča pripravljenost, da se odrebe lastnemu programu proizvodnje atomskega orožja. Čim dalje bodo odlagali ta konstruktivni državniški korak,« pravi na koncu »Observer«, »tem močnejše bo postajalo ameriško-sovjetsko tekmovanje v oboroževanju, britanska atomska oborožitev bo v splošnem ravnesju sil čedalje manj važna in potemtakem bo slabši tudi učinek takšne naše poteze, če bo zapoznela.«

Vračanje hemuncev

Caracas, 26. jan. (Reuter). Po nedavnem državnem udaru v Venezueli se je začelo vračati v deželo mnogo političnih beguncev, ki so se zatekli pred režimom bivšega predsednika Jimeneza v druge latinsko-ameriške dežele. Venezuelski konzulati v tujini so dobili navodila, naj organizirajo vrnitev tistih političnih beguncev, ki nimajo potrebnih sredstev za potovanje domov.

V deželi še vedno velja policijska ura, vendar se življenje naglo normalizira.

Miran Ogriin

Pogled na Akabo

Zasneženi Babilon sredi bele opojnosti

»Kranjska gora!« je zaklical sprevodnik in besede so mu skorajda zamrzile že v ustih. Z vlaka se je vsula pisana množica smučarjev, otovorjenih z nahrbtniki in smučmi. Zapuščena železniška postaja je hipoma oživila v pravcati Babilon internacionalnih smukajzerjev.

Za ožarjenimi vrhovi Spika, Razorja in Prisojnika se je dvigalo rdeče jutranje sonce, ki pa s svojimi medlimi žarki še izdaleč ni moglo ogreti premrlih nosov, ki so se prelivali v skrajnih niansah spektralnih barv od rdeče do vijoličaste.

Sneg je zoprn škripal pod nogami, da je čudno odmevalo od kranjskogorskih hiš. Viseči termometri v obliki ledenih sveč so tropoma viseli s streh in vrh kot jasno pričali o pasjem mrazu, ki je neusmiljeno grizel v lica.

STANOVANJSKA KRIZA V SNEŽNIH POLJANAH

V jutranjih urah so bile ceste Kranjske gore še kot izumrle. Srečal sem le brhko smučarko v

Včasih privlačnost zemlje le preveč močno deluje in če potem še ne ubogajo smučke, se kaj hitro spremeniš v sneženega moža.

rdečih hlačah in v rumenem jopiču. Zastavil sem ji pot s svojimi plohi in jo vladno pobaral.

»Oprostite, prosim za majhen nasvet...«

»Niš vas na razumem!« in še preden sem utegnil svoj besedni zaklad preorientirati, sem bil na cesti že sam.

Pod bližnjim kozolcem sem tedaj zagledal postavnega smučarja v svitru, posejanem z najrazličnejšimi grbi, ko si je ravnokar zapenjal smuč. Previdno sem se sklonil do njega.

»Izvinite, molim, znate li gde...«

»Kako prosim?« se je dvignil in vprašujoče pogledal.

»Oho,« sem se razveselil rojaka. »Povejte mi, kje bi lahko dobil tukaj sobo?«

»Sobo?« je odvrnil še bolj hladno od mraza, ki je tresel oba. »Draga duša, s sobami so pa tu težave. V Kranjski gori je stanovanjska kriza še huja kot v Ljubljani. Nisem mu verjel. V takšnem letoviščarskem kraju, pa da ne bi dobil sobe. Tri sto krujavih žab, imam pa res smolo, ko po naporu tavanju odkrijem rojaka, pa še ta — laže.

Oči tečajnikov pozorno sledijo gibom učitelja, potem pa poskušajo še sami. Na mestu ga prav dobro posnemajo, toda ko zdrve po strmini navzdol, vsa red ni več preprosta.

V turistični pisarni pa sem kaj hitro spoznal kruto resnico.

»Težave imamo, težave,« mi je prijazno zaupala uradnica. »V Kranjski gori imamo registriranih vsega skupaj 436 ležišč, trenutno pa je tu preko 600 turistov. Domačini se v svojih hišah stiskajo vkup, da lahko oddajo čimveč ležišč. Rezervacij sploh ne sprejemamo, ker so preprosto vsa ležišča zasedena. Ne kaže drugega, treba bo zgraditi nove hotele!«

No, lepa tolažba, torej naj čakanam na nove hotele, ali pa naj se grem — Eskime.

SNEŽENA SOLA BREZ KLOPI

Komajda so sončni žarki obsuli valovito pobočje Bukovnika, že je oživilo kot mravljišče po dežju. Razposajeni smučarji kot strele švigajo po strmini, da se za njimi dvigajo oblaki suhega pršča. Tu in tam pa se vesela vožnja iznenada konča z gravitacijskim zakonom o privlačnosti zemlje in majhen spomenik v obliki luknje ostane v trajen opomin.

Ob vznožju Bukovnika, kjer se strmo pobočje spušča v položnejše klančke, ima rezervat za svoje lokalne vožnje smučarska ABC univerza začetnikov.

»Noge skupaj, kolena naprej, pazi na predklon!« poveljuje smučarski učitelj svoji sneženi vojski, ki se v ravni vrsti kotili prek majhnih kuceljnov.

Marjana je brž spoznala, da je tisti del telesa, kjer hrbet izgubi posteno ime, še najbolj zanesljiva zavora, ki ne odpove v nobenem primeru.

»Jože, odlično, kolena naprej!« zakliče učitelj Jožetu, ko se spusti previdno po klančku in s solznimi očmi svetlo gleda, kot da bi drvel z nadzvočno hitrostjo.

»Odlično, Jože, pazi na predklon!« ga glasno hvali učitelj. Tedaj pa Jože zapelje čez kucelj, nekajkrat s palicami zasablja, potem se še kakšen meter pelje po eni nogi, vleknjen nazaj, ko bi hotel breniti žogo in Jožetove vožnje je konec.

»Prekva!« kucelj, ta beseda pride prav gotovo od glagola prekucniti,« jezno modruje Jože, ko se pobira iz svoje luknje.

Hudomušnje trdijo, da začetniki lahko smučajo samo še na »Trotelvizah« čes, da jim je Gozdna uprava drugje prepovedala smučati, ker so baje na veliko podirali drevesca.

SMUKA NAVZGOR

Ob robu Bukovnika pod številnimi lesenimi kozami teče najbolj spoštovana in hvaležna stvarca kranjskogorskih smučarjev — žičnica ali po domače — vlačuga.

Komajda se noč izlevi v dan, že prične s svojimi »sidri« vleči v strmi breg serije vseh mogočih smukajzerjev. Spoštovana pa je tale »vlačuga«, niti Marilyn Monroe, niti James Dean nista še zdaleka imela pred blagajnam ljubljanjskih kinematografov tako dolgo vrsto, kakršno ima ves dan tale žičnica.

Dolge kolone potrpežljivo čakajo, da pridejo na vrsto. Včasih se ta kača tako raztegne, da bi imel zadnji do vrha žičnice le še dobro polovico.

Ugotovil sem, da bi lahko medtem, ko čakajo na žičnico,

za pobral pred zadnjim in strumno stopil na rep kače. »Čudovito se je voziti gor — kajne?«

»Hm, gor pa res,« mu je v zadregi pritrdil sosed in ga s pogledom ošinil po hlačah, od katerih so mu visele ledene svečke.

»Gor grede se niti enkrat nisem padel,« se je hvalil Jovo.

Nekaj desetih grl je zarjulo nadme, čes da se hočem vsiliti, ko sem se spustil k možakarju za žičnico, ki jo upravlja, na kratak razgovor.

»Ja, dnevno ima tale naša »vlačuga« najmanj 1500 voženj in uraduje od jutra pa do mraka.«

»Kaj pa z novo žičnico na Vitranc? Saj bi morala že prestati preskusno vožnjo?«

»Drži, morala bi jo, pa je ni. Čakamo samo še na električni priključek, montirati pa moramo tudi še stole. Mislim, da bo že v prihodnjih dneh nova žičnica razbremenila to staro »vlačugo«, ki pa je res preobremenjena.«

BLEDI OBRAZI RJAVIJO

Ko se kazalec na uri kranjskogorskega zvonika srečata pri številki dvanaest, je na smučiščih pravcati raj. Sonce prijetno ščegeta s svojimi toplimi žarki. Smučine se osamljene lesketajo v sončnem blišču, po kozolcih in stelnjih pa se utrjeni smučarji prazijo kot martinčki in mole svoja siva obličja toplemu soncu v objem.

Miner je s svojim pomočnikom zavrtel luknjo, vlečil vanjo razstrelivo in prižgal vžgalno vrvico. Nato sta se s pomočnikom umaknila za varni parobek. Vsak čas bi morala zagrmeti detonacija. Zdaj, zdaj... Nič.

»Nekam dolgo ne počti,« sta si mislila. »Da ni kaj narobe?«

V spominu sta jela obnavljati ves potek miniranja, kako sta vložila naboj, kako sta pritrdila vžgalnik, kako sta k vžgalni vrvici pritrdila ogenj... Nista bila začetnika, da bi bila pri takšnem delu tolikanj razburjena, da bi lahko kaj spregledala, pa vendar. Polščati se ju je jel dvom. Vedno bolj sta bila prepričana, da sta ga polomila na tistih mestih, ki se jih nista več dobro in zanesljivo spominjala.

MINER POGRESI LE ENKRAT

Velik dvom ima zmerom svojo družino in svojo skušnjava — radovednost. Ne da bi dala drug drugemu kakšno znamenje, sta dvignila glavi in se splazila iz za parobka. Navrtana skala je ležala nepremično. Pogledala sta jo. Miner je skomignil in se hotel popraskati za ušesom. Toda tega giba ni nikdar končal. Skala je nekaj prešinilo in v hipu se je »razcvetela«. Ostali delavci, ki so bili v svojih zakonih so še videli, kako je iz oblaka prahu vrglo prek nekega drevesa človeško glavo in še nekaj okrvavljenega. Kjer sta stala minerja, so našli le dvoje razmrvarjenih trupel.

Podobnih nezdov je bilo že do nedavnega nič koliko. Vzrok? Pravzaprav je en sam in ga ni težavno odkriti. Med delavci, ki so opravljali minerska dela, je bilo namreč le malo takih, ki bi bili za ta poklic strokovno podkovani. Republiški inšpektorat za delo je zaradi tega organiziral minerske tečaje. Trajajo tri mesece in se jih največ udeležujejo polkvalificirani delavci iz gradbene stroke.

CENTIMETER — ŽIVLJENJE

Bil je ravno čas pred zaključkom takega tečaja. S tečajniki smo se odpravili v neki kamnolom na praktično delo. Vodil jih je ing. Ludvik Kavsa.

Na terasastem pobočju kamnoloma so hrumeli kompresorji.

»Kdaj pa pri vas streljate?« je vprašal tov.

Kavsa obratovodjo.

»Ob dvanaestih.«

»Imate morda takšno mesto, kjer bi mogli odstreliti celo etažo? Minirali bomo na način,

Mala Marjanca je komaj shodila, pa so jo že postavili na smučke in, kot kaže, je tudi obstala. Korajžno je zapeljala po klančku in nabrž zato ni napravila »pike« na koncu svojega »stavka«, ker še ne pozna muhavosti pravopisa.

»Danes sem pa že dvakrat zavil v desno brez pike,« se hvali Joža.

»Sedajle se pa prvič počutim na smučkah popolnoma sigurnega,« je pripomnil Miha, ko je udobno zleknen ležal na »dihcah«, naslonjenih na lato kozolca.

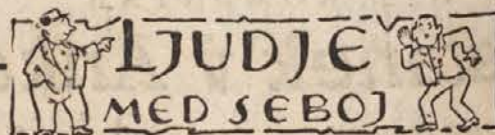
Zvonki smeh prešerno odmeva po prostiranih smučiščih. In ko sonce zaide za gorske robове, z njih zamre tudi veselje. Razrita smučišča ostanejo zapuščena.

Kapljice, ki so vse popoldne polzele po ledenih svečah, primrznejo na svoji poti, nad gorskimi grebeni se razlije ognjena zarja, kot bi za skalnatimi očaki gorle pekleni ogenj.

Pasji mraz spet raztegne svoje nevidne, strupene pajčolane, stopinje kovinsko odmevajo po zapuščenih cestah.

Zategli pisk sopihajoče lokomotive gluho zamre v meglenem mraku.

Tone Fornezzi

»KOLEGI«

»Pri nas bomo še kar lep čas sami. Saj ni moč dobiti še enega visokokvalificiranega strokovnjaka, ker nimamo stanovanj za zanj.«

Tako nekako se razgovarjajo preobremenjeni visokokvalificirani delavci v Sentvidu in tudi v družbi predstavnikov lokalne oblasti ne varčujejo s prikazovanjem svojih žrtev. Kadar pridejo v stik s kolegi, ki se ubadajo s problemi znanosti na inštitutih, še zlasti prepričljivo govorijo o svojih zaslugah in težavah. Razni inštitutski »črvi« se ob osem tem čutijo kar neka krive, ker stoji ob strani in ne sodelujejo v hudi bitki s »terenom«.

Nenadejano pa se je le priglasil iskani strokovnjak tudi v Sentvidu, kjer je dela preveč, stanovanja pa nobenega. Novi kolega je prišel obiskat kolege, sedaj že spoštovane praktike. Pozna se še s fakultete. Razlika je samo v tem, da so se takrat delili na »bruce« in »stare bajte«, sedaj pa so se našli skupaj kot pravi kolegi.

Vendar so »terenci« v razgovoru daleč posekali obiskovalca. Kaj jim je ta mogel povedati, ker je bil na inštitutu, oni pa so se lahko razgovorili, tako o dobrih kot slabih straneh »terenske« službe, o uspehih in seveda o zaslužku. Eden se je celo pobahal z novim avtomobilom. Naj samo vidi tale mestni kolega, da na deželi ni kar tako skratka, »če hočeš priti k nam, ti ne bo treba stradati,« je čisto slučajno omenil.

Ravno prav. Zaradi dogovora o službi je obiskovalec tudi zares prišel.

»Kako, k nam misliš? Pa saj vendar veš, da ni stanovanja!« so v zboru vzkliknili »terenci.« »Vem,« je stojično mirno odgovarjal kandidat. »Vozil se bom, saj čas tako beži in ni zlo mek, da ne bi dočakal tudi stanovanja.«

Take udarnosti niso pričakovale. Tako torej. Sedaj bo prišel novci in jim zmešal račune. »Avtomobilist« je sam pri sebi pomislil: »Pa prav sedaj, ko sem kolega!«

se postavil na noge, ko imam svoj avto, ko mi je malenkost po dolgem in počez prevoziti mojo najožjo domovino in lahko tako lepo zaslužim...«

Na glas pa je dejal: »Kolega, ko bi ti samo vedel, kako utrudljivo delo te čaka! Nikomur, najmanj pa privoščim tebi, da bi z nami delil usodo.«

Kandidat se je sicer nekoliko zganil ob teh skoro dramatičnih nasvetih, ob tem nenadnem sočutju, ostal pa je neomajen: »Za trdno sem se odločil. Tudi občinski možje soglašajo z nastopom moje službe, zato, kolegi, prihodnji mesec nepreklicno na svidenje! Združene moči premagajo marsikaj.«

Odšel je. Preostali kolegi so bili videti nekako zmedeni, presenečeni nad optimizmom in poletom novega kolega, hkrati pa tudi zaskrbljeni, kako bo v bodoče z njihovo slavo...

Lastnik ličnega avtomobilčka pa je začel preventivni ukrepi. Obiskal je bodočega kolega na domu. Med štirimi očmi mu je hotel dopovedati, da mu pravzaprav samo on hoče dobro. Še enkrat je novincu predložil vso težo bremena, ki si ga hoče sam naložiti. Pogovor je postal zapupnejši. »Avtomobilist« se je raznežil: »Zdaj mi pa še ti odkrito povej, ali misliš veliko hoditi na teren? Vozila naše ustanove niso prida. Jaz imam svoj avto. Pešati namreč ne boš mogel...«

Kandidat za Sentvid je tako strmel nad vso to skrbjo, da ni takoj našel besede zahvale. Kolega pa se je naglo poslovil.

Kdo ve, kje je že brzel avtomobilček, ko je oni, ki je ostal sam s svojimi domi, takole glabljal: »Kako, da nisem takoj sprevidel, da si, dragi kolega, prišel samo mešetariti z menoj, da si hotel zvedeti, če resno mislim načeti vsa monopoli in ocelni, kakšna ovira utegne stopiti na pot tvojemu že utečenemu avtomobilizmu. Priznam, da me je prizadelo, toda jaz bom delal, trdo delal, tebi pa srečno pol — M. R.«

Skala se je razcvetela

kakršni pri nas še ni v navadi; z električnim vžgalcem.

»Se bo že kaj našlo,« je rekel obratovodja in pokazal z roko nekam kviku.

Odpravili smo se v breg. Nenadoma smo obstali. Miner je vlagal v novo vrtenino vžgalnik z vžgalno vrvico. Vsi so se zagledali v vrvico. Nekdo je zmigal z glavo. Drugi se je nasmehnil in šepnil:

»Prekratka je.«

»Kaj je prekratko?« smo vprašali.

»Vrvica! Kar poglejte jo: niti 40 centimetrov ni dolga. Morala pa bi imeti vsaj 80 cm.«

MRZLI DINAMIT — VROČA SMRT

Na terasi so si tečajniki našli primerno delovno in pljunili v dlani. Dobili so le dva kompresorja, zato so se pri njih menjavali. Drugi so zgrabili za krampe in vile ter čistili zemljo s skalovja, razbijali večje kamne in jih nalagali na vagončke. Ing. Kavsa je nadzoroval delo in zdaj pa zdaj kakšnega poklica. Nekega mladega fanta je vprašal:

»Kaj praviš, kolikšna je sedaj temperatura?« Fant je skrbil prste, jih stisnil v rokav in po preudarku rekel: »Po mojem je zdajle okrog plus tri.«

»Ali bi lahko miniral z dinamitom?«

»Ne. Dinamit je do temperature plus 8 stopinj zelo nevaren. Če bi ga hoteli prelomiti ali pa bi se ga malce trše dotaknili, bi takoj eksplodiral.«

»Dobro,« je zamrmral inženir, napravil v svojo beležnico znamenje in mu dejal: »Zdaj pa pojdite in zamenjajte Janeza pri kompresorju.«

SAMO DVE OCENI: ODLIČNO, ALI...

»Ste pri ocenjevanju zelo strogi?« smo vprašali ing. Kavsa.

»Seveda, pa še kako strogi. Pri poklicu, kakršni je minerski, se napake, nepazljivost ali malomarnost ne kaznujejo z globo ali zaporo, marveč z življenjem. Prav nič ne pretvaram, če rečem, da lahko miner v svojem življenju le enkrat samkrat pogreši. Zaradi tega sta pri nas pravzaprav le dve oceni — odlična in nezadostna. Srednja pot bi bila polovičarska in — da se tako izrazim — morilska.

Včasih vržemo na izpitih več kot polovico kandidatov. Tukaj imam nekaj podatkov. Lani jih je na treh tečajih od 83 kandidatov izdelalo le 45, vsi ostali so padli.

Pri pouku hočemo biti kar se da razumljivi in nazorni. Razčlenjujemo vse mogoče minerske nezdove, ki so se doalej pripetile. Ugotavljamo vzroke, ki so do nezdov privedli, hkrati pa ugotavljamo tudi elemente, ki bi

mogli nezdovo preprečiti. Morda se spominjate nesreče, ki se je pred časom pripetila v Cerklju? Pri kopanju vodovoda je zaradi minnerjeve ne previdnosti izgubilo življenje s ljud. Na primeru te nezdove si je doslej polomilo zobe 13 kandidatov. Vsi so padli. Kaj hočete, človekoljubnost ima včasih čudna pota.«

EKSPLOZIJA

Vtem so tečajniki že navrtali skalnato steno in začeli vlagati naboj. Inženir jih je nadzoroval. Pokazal je, kako je treba med posameznimi minami napeti vrvico, da je eksplozija najbolj učinkovita.

Do dvanaestih je manjkalo še nekaj minut. Umaknili smo se v zaklon. Na znamenje je nek tečajnik zavrtel ročico na električnem stikalu. Vse okoli nas je zadrselo in zaslišali smo prižgano, vzdihu podobno detonacijo. Eksplozija je odkrila nekaj kubikov skalnate stene.

Prisluhnili so stanovalcem

Centralna stanovanjska uprava bo skrbela predvsem za servisno službo — Pomembna vloga remontnih skupin pri stanovanjski skupnosti — Usluge gospodinjstva naj bodo dostopne vsem ljudem — Povečana skrb za zunanost hiš in okolice

Stanovanjska skupnost Maribor-Center je imela v kratkem času tri plenuma, na katerih je obravnavala važna vprašanja. V občini so že zarodki bodočih manjših stanovanjskih skupnosti, ki bodo zajele enaka področja, kakor jih imajo terenske organizacije Socialistične zveze. Stanovalci hiš, ki imajo družbeno upravljanje, so že lani izvolili delegate za njih. Med delegati je Uprava stanovanjske skupnosti izvedla anketo in zbrala želje, ki jih je v sedanjih pogojih možno izpolniti, oziroma bi jih bilo treba izpolniti. Ko bodo začele terenske stanovanjske skupnosti, bo centralna uprava skrbela le za koordinacijo, predvsem pa bo vodila in organizirala servisno službo za vzdrževanje hiš in pomoč gospodinjstvom.

REMONTNE SKUPINE

Pred poldrugim letom je Uprava stanovanjske skupnosti Center ustanovila prvo remontno skupino za popravilo hiš. V začetku je bila previdna, da ne bi doživela neuspeha. Doslej je izkušnje pa so pokazale, da se remontne skupine sposobne življenja in da pri vzdrževanju hiš mnogo koristijo. Sedaj ima že zidarsko, mizarsko, kleparsko, vodoinštalatersko, ključavničarsko, tesarsko, krovsko in plekarsko remontno skupino. Vse zaposlujejo že okrog 70 stalnih delavcev. Posamezne skupine rastejo v skladu s potrebami, zato je za vse delavce dovolj dela in so ustrezno plačani.

Nedavno je Uprava stanovanjske skupnosti ustanovila skupino za popravilo fasad. Lani namreč v Mariboru niso mogli izkoristiti sredstev, ki so bila namenjena za popravilo fasad, ker ni bilo potrebnih strokovnih delavcev.

JOŽE LUTMAN

Dne 12. t. m. je umrl na Vojškem pri Gorici 72-letni Jože Lutman. Pokojni Jože je bil znan kot prvoborec jugoslovanske narodne zaveze in Primorskem še pred prvo svetovno vojno.

Leta 1914 je moral na fronto v Galicijo, je pa kmalu prišel v rusko vojno ujetništvo.

Po vrnitvi domov je doživel žalostno razočaranje, ker so Gorici okupirali Italijani.

Z naprednim in intenzivnim kmetovanjem se je gospodarsko utrdil in je zato uspešno kluboval fašističnim nakanam, ki so hoteli n-odno in gospodarsko naša naroda uničiti.

Svojo družino je vzgojil v narodno naprednem duhu, tako da je narodnosvobodilno borbo dočkal pripravljeno. Oba sina sta odšla med aktivne borbe, on sam, žena in hčerki pa so postali požrtvovalni aktivisti.

Njegovo netrdu zdravje so poslabšali še dolgotrajni zapori po fašističnih ječah v Trstu in drugod. Svojo in narodno osvoboditev je dočkal kljub vsem tegobam, ki so ga zadele, z velikim navdušenjem in veseljem. Čeprav že v letih, Jože ni manjkali pri nobeni narodni manifestaciji, uprizarjen v prid priključitvi Primorske k Jugoslaviji. Zadnja leta je zaradi boleznij, ki se je iz dneva v dan bolj stopnjevala, bil primoran ostajati doma, dokler ji končno ni podlegel.

Pogreba se je udeležilo razen množice vaščanov še mnogo prijateljev in znancev od blizu in daleč.

Godba na pihala je igrala in pevski zbor, čigar soustanovitelj je bil pokojni pred 50 leti, mu je v slovo zapel več žalostnikov.

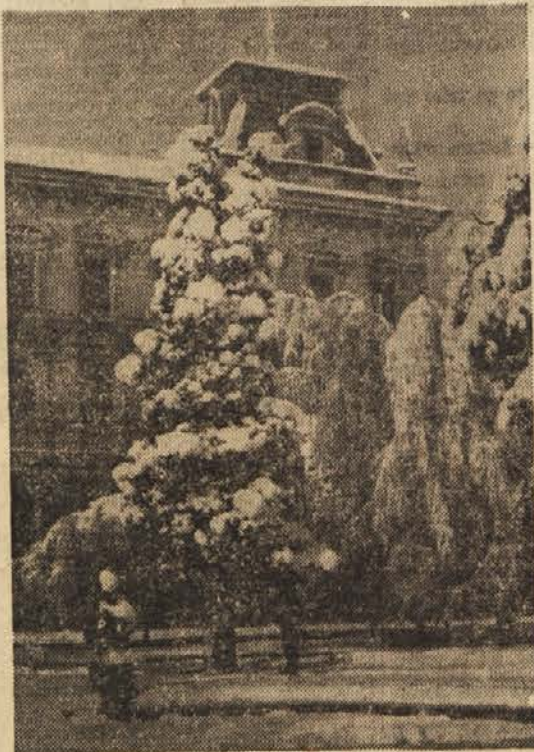
nekateri pa opravljajo še druge usluge. Plačilo za usluge, ki se plačujejo iz najemnin, prejemajo od Uprave stanovanjske skupnosti.

POMOČ LJUDEM

Mnoge nove hiše v Mariboru imajo na balkonih korita za rože,

dostopne tudi ljudem z majhnim zaslužkom. Pri tem stremilju podpira Stanovanjsko skupnost tudi Občinski ljudski odbor Maribor-Center, saj je njene obrate oprostil nekaterih dajatev v korist popravila hiš in ljudi, ki se poslužujejo uslug.

J. P.

Posnetek v malem parku na Slomškovem trgu v Mariboru

Vsi gojenci so podmladkarji

Letošnje šolsko leto je vseh 192 gojencev Industrijske rudarske šole iz Trbovelj vključilo v podmladek Rdečega križa. Posebno skrb posvečajo osebni higieni. Pazijo na pravilen odnos do sotočarjev v šoli, na delovno, še posebej do starejših ljudi. Člani podmladka se zmerom udeležujejo tudi sej odbora RK Trbovlje-Center in obiskujejo zdravstvena predavanja.

VRTNAR

Namen servisne službe stanovanjske skupnosti je, da bi obnavljala tudi stare stanovanjske hiše pred propadanjem; razne gospodinjstve službe pa bi naredila

Ljudje so bolj zahtevni

V zasavskem okraju imajo lep program za izobraževalno delo — Predavanja bodo z vseh področij, uporabljali bodo tudi moderne tehnične pripomočke

Letos imajo društva in družbene organizacije v občini zasavskega okraja lepe načrte za zimsko izobraževalno delo. Program je zdaj izdelan, vendar pa ga bodo po potrebi še izpopolnili. Komistje za izobraževanje bodo najprej organizirale predavanja za ljudi, ki bodo vodili izobraževalno delo na terenu. Kaže, da se ljudje za izobraževanje zelo zanimajo, so pa tudi bolj zahtevni kot nekdaj, zato je treba pri podajanju snovi uporabljati moderne pripomočke. Razen društev je pripravila program politično-ideološkega izobraževanja tudi mladinska organizacija. V tem delu je najbolj prizadevna mladina v Radečah, kjer že nekaj časa uspešno dela marksistični krožek.

Sindikalne organizacije bodo čez zimo organizirale seminarje tako v okrajnem kot v občinskih merilih. Okrajni sindikalni svet bo priredil seminar za predsednike delavskih svetov

Ljudsko revijo Prešernove

družbe

OBZORNIK

dobite v vseh knjigar-
nah, kioskih, trafikah

Naročniki!

V vašem interesu je, da se prepričate, če imate v redu poravnano naročnino za LJUDSKO PRAVICO. Pri nagrađenem žrebanju 15. marca bo komisija ugotavljala, ali ima izžrebani naročnik poravnano naročnino ali ne. Če boste v zaostanku s plačilom, ne boste upravičeni do nagrade!

!aktualnosti!

Izpopolnjujmo se za še samostojnejše delo

V teh dneh pogosto ugotavljamo, da se premalo zavedamo svoje gospodarske in moralne moči in še vedno premalo poznamo dolžnosti in pravice delavskega samoupravljanja. Te ugotovitve so še posebno glasne pri razgovorih o nekaterih pomankljivostih premijskega načina nagrajevanja. Zato se skoraj nehoti vprašamo, kako je bilo lani organizirano izobraževanje članov delavskega sveta v ljubljanskem okraju in kako naj bi se proizvajalci izobraževali v bodoče. Na to vprašanje pa nam more še najtežje odgovoriti analiza, ki jo je o izobraževanju organov družbenega upravljanja v ljubljanskem okraju izdelala Ljudska univerza.

LANI NA TEČAJIH — 5000 ČLANOV DELAVSKIH SVETOV

Najprej nekaj števil: V letu 1957 je vključila Ljudska univerza v svoj program izobraževanja že 100 podjetij iz devetnajstih občin, tečaje za vprašanja delavskega samoupravljanja pa je v tovarnah obiskovalo okrog 3000 delavcev, proizvajalcev in upraviteljev. Med udeleženci teh tečajev je Ljudska univerza razpisala posebno anketo, da bi spoznala, koliko so tečaji uspeli.

Iz vsebine odgovorov na anketa vprašanja je najmočnejše čutili željo udeležencev, da bi poglobili znanje in po končanem tečaju boljše delali in upravljali. Značilno je tudi, da se želi velika večina udeležencev tečajev in seminarjev še naprej izpopolnjevati v nadaljevalnih tečajih. Tako se je na vprašanje iz ankete: »Katera predavanja vam bodo v praksi delavskega samoupravljanja največ koristila?« odločilo za predavanja o kadrovske in tarifni pravilniki 66 % udeležencev, za predavanja o našem gospodarskem poslovanju 62 %, za predavanja o delavskem samoupravljanju 59 % itd. Udeleženci so se za tarifno politiko in vprašanja s tem v zvezi zanimali prav za to, ker so prej mesece in mesece sami sodelovali pri sestavljanju tarifnih pravilnikov.

DOSLEJ RAZGOVORI — POSLEJ SAMOSTOJNEJŠE UCENJE

Udeležence seminarjev in tečajev Ljudske univerze so najmočnejše pritegnila predavanja, ki so neposredno obravnavala gospodarsko politično problematiko, saj so jim nudila mnogo praktičnih navodil. Zato ni čudno, če je približno polovica anketiranih izrazila prepričanje, da bo v bodoče lažje reševala probleme delavskega samoupravljanja. Zato bi tudi v prihodnje kazalo organizirati take seminarje in tečaje, ki naj bi na njih udeleženci obravnavali predvsem tista vprašanja iz našega gospodarskega življenja, ki proizvajalce in samoupravne organe neposredno zadevajo. Doslej je izobraževanje v tovarnah na seminarjih ter na šoli za družbeno upravljanje potekalo v obliki razgovorov med predavatelji in udeleženci tečajev in seminarjev. V bodoče pa namerava Ljudska univerza organizirati izobraževalno delo tako, da bodo morali udeleženci tečajev in seminarjev izboljšati samostojno delati.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA NAJ SE PRIKROJI POTREBAM PROIZVODNJE

Še vas do lani občine niso imele telesa, ki bi razmišljali o programskem delu in izobraževanju odraslih. Z izobraževanjem odraslih so se ukvarjali le najbolj pokritovalni učitelji in profesorji. Tako sestavljene krajevne ljudske univerze niso mogle sproti spoznavni celotnega delavskega življenja občine, posebno pa ne potreb proizvodnje. Kakor govore natr Ljudske univerze bo poslej drugače. Novostanovljene občinske izobraževalne komisije bodo lahko organizirale večerne delavske gimnazije, hkrati pa prirejale tudi seminarje za tečajnike. Dopline srednje ekonomske šole. Na osnovi dosedanjih izkušenj in ugotovitev je vsakek treba še posebej poudariti, naj bi se program izobraževanja odraslih nenehno prilagajal potrebam proizvodnje in družbenega samoupravljanja, hkrati pa navezoval na vse problematiko vprašanj, ki jih obravnavata v vsakem gospodarskem letu oba zbora okrajne ljudske odbora Ljubljana. Na tak način se bo izboljšala samoupravnih organov v podjetjih in gospodarskih organizacijah ljubljanskega okraja dvignila do takšne ravni, kakršno zahteva sedanja razvojna stopnja našega gospodarskega življenja.

Od vsepovsod

Poslojpe sodišča v Ormožu urejeno

Po dolgem času so le uredili poslojpe Okrajnega sodišča v Ormožu. Sedaj zaključujejo plesarska dela in tako bodo prostori vseljeni v mesecu februarju. Sodišče bi že pravzaprav moralo posloovati s 1. januarjem, toda tedaj še ni bila zgrajena vseljava. Prebivalci občine Ormož so končno dobili sodišče, saj so doslej imeli velike stiske, če so hoteli kaj urediti na sodišču v Ptuj. Najprej so morali na zemljiško knjigo na sodišču v Ljutomer, nato na katastrski urad v Ptuj, potem pa na upravo za dohodke v Ormož. Tega v bodoče ne bo. Razen sodišča bo v zgradbi zemljiška knjiga in katastrski urad. V področje sodišča Ormož bodo spadale občine Ormož, Srednje, del občine Gorinčica in Ptuj, torej po starem sodnem okolišu pred 18 leti, ko je bilo sodišče v Ormožu ukinjeno. Vse potreben inventar za opremo sodišča je že v prostorih ormoškega gradu. Glede opreme in ureditve prostorov zasluži zahvalo Občinski ljudski odbor Ormož, ki je priprave na končne ureditve preproste ustanove.

Priznanja prosvetnim društvom in posameznikom

Na zasedanju starejših in novega občinskega sveta Svoboda in prosvetnih društev v Sošanju so v torek izvolili nov upravni odbor in se pogovorili o delu za leto. Med glavne naloge sodi povečanje izobraževalne dejavnosti v vaseh in izboljšanje dramske dejavnosti prosvetnih društev. Društva se bodo pripravljala na mladinski festi-

val, ki bo maja v Celju, na revijo ljudskih odrov v Celju in na veliko zborovanje, ki bo septembra v Zalcu. Na seji je dosednji predsednik občinskega sveta razdelil priznanja najboljšim prosvetnim društvom v občini. Priznanja je izdal okrajni svet Svoboda in prosvetnih društev. Priznanja so dobila društva Lokovica pri Sošanju, Sošanje in Velenje, med posamezniki pa tovariši Tevž, Smajc in Lazič. V Celju je že bil poveljan z diplomo tov. Furlan iz Velenja, ki je vestno usmerjal več let delo velenjske Svobode.

»Mirandolina« na jeseniškem odru

Mestno gledališče na Jesenicah je vključilo v repertoar letošnje gledališke sezone tudi Carla Goldoniho komedijo v 3 dejanjih z glasbo in petjem »Mirandolina«. Z njo je počastilo gledališče 250. obletnico avtorjevega rojstva. Režiser in inscenator Bojan Čerin je poskrbel, da se je tokratna uprizoritev »Mirandoline« v mnogem razlikovala od uprizoritev v eni prejšnjih sezon. Predvsem dobra je bila scena, ki je omogočala hitro igranje. Ker je bila domala povsem nova tudi zasedba vlog, predstava ni dosti spominjala na pred leti uprizorjeno »Mirandolino«. Medtem ko je bila tokratna uprizoritev igralsko in sceniko dosti nad prvotno uprizoritvijo »Mirandoline« na Jesenicah, je bilo čutili pevsko pomanjkljivost, ker niso bili zapeti vsi pevski vložki. To je bilo opazno predvsem pri ženskih vlogah. Orkester, ki ga je vodil Rado Kleč, je bil dosti boljši kot orkester ob prvotni uprizoritvi in je predstavlo zelo poživljal z novimi glasbenimi vložki. Režiser, dirigent, korepetitor kot vsi igralci so

bili deležni zasluženega priznanja s polno zasedeno dvorano pri vseh doseganih predstavah. Zanimalo o gostovanju je zelo priporočljivo, saj bo navdušila podelitve za igralsko delavnost in za glasbo hkrati.

Tehnična srednja šola v Krškem se bo razširila

V jeseni se je v Vidmu-Krškem začel pouk na Tehniški srednji šoli. Doslej sta na šoli že strojni in elektro oddelek. V novem šolskem letu pa bodo odprli še kemijski oddelek, za katerega je zlasti precej zanimanja med dijakinjami. Kemijski oddelek bo imel splošni in papirski oddelek. Ta pa bi bil precejšnje važnosti zlasti še, ker je v kraju tovarna celuloze in roto papirja. Gojenci Tehniške srednje šole opravljajo zdaj praktično delo še v delavnici Tovarne celuloze in roto papirja, ki jim nudijo sicer vsaj pomoč. Pripravljaljo pa že načrte za gradnjo lastnih delavnic. Kakor računajo, bodo delavnice gotove do začetka novega šolskega leta.

Konferenca rudarske mladine v Zagorju

Te dni je bila v sindikalni čitalnici rudarjev v Toplicah konferenca rudarske mladine iz Zagorja. Na njej so razpravljali o proizvodnih nalogah, o družbeni prehrani in o samskih domovih. Sklenili so tesnejše sodelovanje z občinskim komitejem LM Zagorje. Nove aktivne Ljudske mladine pa bodo skušali ustanoviti povsod tam, kjer so za to dani pogoji. Na konferenci priča izvolili nove vodstvo mladinskega komiteja zagorskega rudnika.

FRANK HARPER

Newyorške NOCI

24 DETEKTIVSKI ROMAN

v ameriški trgovini z ženskami, hkrati pa se je v meni čedalje bolj utrjevalo spoznanje, da je ta človek poglaviti tekmecek pokojnega milijonarja Rotha.

Samo pod rubriko »Prostitucija« sem našel nad 500.000 ljudi. O človeku, ki sem ga iskal, sem vedel le to, da ima plave, zelo verjetno pobarvane lase, da se vozi v črnem avtomobilu znanke »Oldsmobile« in da kadil cigare »Corona«.

S svežnji spisov pod pazduho sem začel iskati primerno mesto, kjer bi vse to pregledal. V kotu velike dvorane sem našel kolega in prijatelja Leslieja Tigha. Sedel je za mizo ki je bila vsa polna slik najrazličnejših zločincev.

Za razliko od mene je bil Tigh naravnost odlično razpoložen. »Zdravo Kelly!« je veselo spregovoril in se nasmehnil. »Imam nekaj zate.«

»Kaj pa, Leslie?«

»Slika tistega, ki si ga ubil.«

Kdor je hotel biti Tighov prijatelj, je moral imeti dobre živce. Jaz sem jih imel, zato sem si čez njegovo ramo mirno ogledoval posnetek, ki ga je imel v rokah. Bila je slika Fedorja Rotha.

»Ti pa imaš precej smisla za dovpite,« sem mirno odgovoril, čeprav mi je srce začelo močnejše utripati.

»O, oprosti, zmotil sem se... Tu je tista slika.«

Pokazal mi je drugo sliko, na kateri sem opazil močnega, zalitega moškega z naravnost grdo rdečim obrazom.

»Tega ne bi rad srečal na samem,« sem rekel.

»Prav njega si srečal,« mi je odgovoril Tigh.

»Ali je to Reapin?«

»Da, Reapin, atlet, rokoborec iz Nicolove arene in član gangsterske tolpe.«

»Ta človek je mrtev. Kaj nam bo zdaj njegova slika?«

»Z njo si bomo pomagali, ko bomo zbirali podatke o tistem s plavo pobarvanimi lasmi.«

»Ali se ti ne zdi, da si nekoliko preveč obe-
taš od mrliča?«

»Ne, Kelly, nikakor ne! Ta je preselil vse moje pričakovanje. Prav ta mrlič mi je povedal vse, kar potrebujem,« je rekel Tigh in se smehljaj.

Zdaj je bil Tigh tisti, ki je kar naprej presenečal. Bil sem tako prevzet, da sem se ozrl za stolom. »Ne morem razumeti...«

»Eh, saj je čisto preprosto. Dobil sem seznam ljudi, s katerimi je imel pokojni opravka. Po tistem seznamu sem zbral slike vseh teh ljudi.«

»Ali si našel tudi tistega s pobarvanimi lasmi?«

»Sem, tule je...«

»Kdo je to?«

»George Tew, star 49 let, prav tako član gangsterske tolpe.«

»Tega imena nisem še nikoli slišal,« sem rekel in gledal sliko, ki jo je imel Tigh v rokah. Tew je bil visok, močan možki, o katerem bi človek lahko rekel, da je lep. Imel je nenavadno svetle lase. Čelo na posnetku se je poznalo, da so pobarvani. Verjetno je bil to tisti možki, ki je v »Oldsmobilu« prežal pred hišo na Kim Aprilove, naslednje dne pa je pred restavracijo »Florida« ustrelil Ireno Smith, njeno dvojnico.

»Navaden zločinec, prav kot Reapin, vendar ne glavni vodja, ne tisti, ki je kadil cigare »Corona«, je povedal Tigh.

»Ko bomo našli Georgea Tewa, bomo kaj kmalu izsledili tudi vodjo tolpe.«

»Prav imaš, Kelly, zdaj pa poslušaj! Ali je bil takrat, ko so te napadli, v stanovanju Kim Aprilove še kdo drug?«

»Res je, bil je še nekdo, vendar zaradi teme nisem mogel jasno videti. Dozdevalo se mi je...« In sem utihnil.

»No, kaj?« me je vprašal Tigh.

»Zdelo se mi je, da je v bližini neka ženska...«

Tigh se ni več smejal. »Ženska?« je zateglo vprašal.

»Da, Magda Wald, Rothova tajnica... Morda je vse to nemišl.«

»Tudi mene se tako zdi,« je rekel Tigh.

»Dobil sem mnogo udarcev... Ali bi mi napravil uslugo?«

»Prav rad,« je rekel Tigh.

»Pa me povabi na črno kavo!«

12. POGLAVJE

Nekaj ur zatem sem upihnil sveče v Moorovi hišici. Zunaj je bila mesečna noč, prav blizu hiše je smelo morje. Nikjer nisem opazil žive duše, ki bi lahko slišala histerične krike Kim Aprilove. Sedel sem za krmilo in se naglo od-
peljal.

Kadar sere imel mnogo dela, sem po navadi imajo velikansko kartoteko, v kateri lahko naj-
des po abecednem redu vsa imena, prilike,
kaznovanih zločincev vse od avtomobilskih ta-
tov do morila lastnega očeta. V kartoteki je
bilo zaznamovanih 62 kategorij zločinov. To pot
sem se zanimal za prostitucijo.

Prepričan sem bil, da je človek, ki ga iščem, namestnik Luciana, glavnega voditelja in šefa

Zmagovita ofenziva mladih

Seljak pred Hlebanjo — Rekarjeva, Juhart, Kobentar in Cindričeva novi republiški prvaki v tekih

Ljubljana, 26. jan. — Danes dopoldne je bilo v Tivoliju republiško prvenstvo v tekih. Od prijavljenih 137 tekmovalcev jih je startalo le deset manj, in sicer 32 članov, 3 članice, 33 starejših mladincev in 44 mlajših do 14 mladink. Proga za člane je bila dolga 15 km, je bila precej težka in zahtevna. Največja zanimivost tekmovalstva je vsekakor presenetljiva zmaga Seljaka nad Hlebanjo.

Roman Seljak iz Kranja je presenetil Hlebanjo pa tudi samega sebe

Ob 9. uri se je s krepkimi sunki pogladil na progo prvi mlajši mladinec, ki je po nekaj metrih izginil v gosti megli. Tako so se najmlajši tekmovalci vsake pol minute skoraj celo uro poganjali na smučino v boj s kilometri in časom.

Medtem ko so startale mladinke, je že pritekel v cilj ves pobednik od 10. v prvem tekmujevalcu s startno številko 5, Jeseničan Kobentar. Okrog cilja in starta je bilo kot na mravljišču. Blizu 500 gledalcev se je zbralo ob snežni stezi in z zanimanjem sledilo dogodkom. Medtem ko se na startu starjši mladinci čili in sivi poganjali na 10 km dolgi progi — pa so si s potnimi obrazci, na katere se je lepilo živje, že vračali zmučeni mlajši tekmovalci.

»Po pravici povem moram biti prvi, drugače sem za eno figo,« nam je iskreno povedal favorit, Mariborčan Juhart, ko mu je starter šel zadnje sekunde. Za mladinci so startale članice, ki pa jih je bilo žal na startu vsega skupaj le troje, kar vsekakor ne daje najlepše slike republiškega prvenstva.

Ob 10. je startal prvi član Martin Pazlar iz Gorji, za njim pa sta se pogladila brata Kiharja, ki jima je muhasti zreb drugemu za drugim določil številke. Prvi od favoritov se je s številko 173 pojavil na startu Janez Pavlič.

»Pogoj so za vse enaki, proga je težka. Potrudil se bom, kolikor se bo

je dalo,« nam je dejal tik pred startom. Janez je startal prvi iz serije asov. Gledalci so tesno obkrožili startno mesto. Za Janezom je startal Robač, potem Gašper Kordež, za njim Seljak.

»Boli me rana, ker sem včeraj krepko padel. Upam, da bom dobro tekel,« je odgovoril mladi Kranjčan na številna vprašanja in že se je z močnim odzivom pogladil na smučino ter izginil v megli. Med gledalci je završalo, ko se je na startu pripravil favorit številka 1, Zdravko Hlebanja.

»Kako bo šlo?«

»Tekma je tekma, to je tako kot loterija.«

»Kdo bo zmagal?«

»Najraje bi jaz,« je šaljivo odgovoril neugnan Hlebanja.

Zreb pa mu je določil kaj nevarnega nasledovalca, kajti za njim je startal Cveto Pavlič. Na startu smo zapazili tudi starega rutiniranega tekača Franca Kandarja, ki se je po dolgem času spet pojavil v belih oblekah.

Na startu se je polagoma umirilo, le tiktakanje stoperice, ki je neusmiljeno štela sekunde, so pritegnile pozornost gledalcev, ki so se nervozno prestopali v strupenem mrazu. Med gledalci smo opazili tudi mlade tekače Matjaža Jersiča, ki je iz klopice šalov poželeljo strmel v smučino. Težka pljučnica, ki jo je pravkar prebolel, mu je preprečila start.

Prvi je presekalo črtno črto Martin Pazlar, ki je vso progo pretekel sam. Kmalu za njim pa je z dolgotim in sunkovitim koraki pritekel Janez Pavlič, ki je na progi prehitel kar 25 tekmovalcev. V kratkem razdobju za njim je neopazno prešel cilj Roman Seljak. Gledalci so nestrojno čakali na Hlebanjo, ki je tudi kmalu prišel, vendar mu je bil Cveto tik za petami.

Cveto je že kot novi republiški prvak sprejel čestitke, ko je napovedovalec objavil, da ima najboljši čas Janez Pavlič. Toda tudi Janez je bil bori deset minut užival slavo republiškega prvaka, kajti napovedovalec je spet objavil, da ima še boljši čas od njega — Roman Seljak.

Od presenečenja je gledalcev zastal dih. Mladi Kranjčan je krepko zmešal štrne ne samo standardnim asom, ampak tudi radiksemu napovedovalcu, ki je intervjuval Janeza kot novega republiškega prvaka. Tudi Romana je lastni uspeh presenetil in nam je zmeden dejal:

»Naslova republiškega prvaka sem zelo vesel. Trenirati sem začel šela oktobra, ko sem se vrnil od vojakov. Za prihodnja leta se bom še bolj temeljito in sistematično pripravil. Danes sem tekel dobro, le rana me je precej skedala.«

Pri članicah je brez večjih težav zmagala Rekarjeva, saj je njena konkurentka Belajeva že na začetku proge zlomila palico in tako izgubila vse možnosti za odločilni cilj. Med starejšimi mladinci je zmagal po pričakovanjih Mariborčan Juhart, dobro pa se je odrezal tudi Pogonik iz Gorji.

Mladinka Cindričeva je danes še enkrat dokazala, da nima v svoji kategoriji konkurence, saj je njen čas več kot odličen in je kar štiri minute pustila za seboj drugoplasirano Kranjčarjevo. V skupini mlajših mladincev je zmagal favorit Kobentar, vendar pa mu je bil mladi Steharnik iz Raven precej za petami.

REZULTATI

Članje 15 km: 1. Seljak (Triglav, Kranj) 59.38, 2. Janez Pavlič 1:00.43, 3. Cveto Pavlič (oba Enotnost) 1:00.58, 4. Hlebanja (Partizan, Moištrana) 1:01.06, 5. Robač (Fužinar, Ravne) 1:01.07, 6. Gašper Kordež (Triglav, Kranj) 1:01.11, 7. Jersnjak (Fužinar, Ravne) 1:04.12, 8. Brezovc (Enotnost) 1:04.05, 9. Oblak (Jesenice) 1:04.51, 10. Svet (Enotnost) 1:05.20.

Članice 10 km: 1. Rekar (Partizan, Mojštrana) 40.55, 2. Belaj (Celje) 42.24, 3. Černe (Gorje) 48.06.

Starejši mladinci, 10 km: Juhart (Maribor, Maribor) 36.31, Pogonik (Gorje) 38.02, Naglič (Triglav, Kranj) 38.11, Ambrožič (Gorje) 38.24, Gregorič (Bohinj) 38.26, slede Repe, Poljnar, Rovnik, Velepec, Slavnik.

Mlajši mladinci 5 km: Kobentar (Jesenice) 23.14, Steharnik (Fužinar, Ravne) 24.32, Bavč (Fužinar, Ravne) 24.45, Urnaut (ZSK, Ljubljana) 25.24, Tišov (Bohinj) 26.23, slede Krizaj, Menčinger, Koblica, Vojvoda, Romovec.

Mladinke 5 km: Cindrič (Partizan, Mojštrana) 26.53, Karničar (Gorje) 30.44, Kristina (Enotnost) 32.28, Angela Berčič (Enotnost) 34.14, Naglič (Triglav, Kranj) 35.52, Berčič Emilija (Enotnost) 35.54.

ZVEZNI NAMIZNOTENISKI TURNIR V LJUBLJANI KONČAN

Marković I in Terečikova

zmagovalca v glavnih disciplinah — Podobnik sedmi, Kern deveti

Ljubljana, 26. jan. — Pred 53 gledalci je bil danes popoldne končan v domu »Partizan« Zgornja Sisa 1. Zvezni namiznoteniški turnir, na katerem je sodelovalo 156 igralcev iz 22 klubov. V posameznih kategorijah so zmagali — moški: A. Marković I. (Partizan, Beograd), moški B: Melegri (Banat, Zrenjanin), ženske: Terečikova (Ljubljana), mladinci: Frančič (Mladost, Zagreb), mladinke: Despotović (Partizan, Beograd).

Po končanem turnirju je zvezni kapetan Zlatko Vajler izjavil, da bodo na evropsko prvenstvo v Budimpešti odšli Terečikova, Čovičeva in Plutova ter Vojnić, Marković II., Hrbud, medtem ko bo četrtga reprezentanta izbral med Harangozom, Markovičem I., Pavasovičem in Osmanagićem.

URESNIČENA NAPOVED

Že pred začetkom turnirja mi je Marković I. dejal, da je tokrat prišel

Janez Pavlič je premagal svojega brata Cveta pa tudi vse ostale, razen zmagovalca Seljaka

2:0, Biščan 2:0, Jazvič — Biščan 2:1. Nadaljnji plasma: Kopani, Lekić, Kostjaček, Bražica.

NEPRIČAKOVANA ZMAGA

Pri moških B je prvo mesto nepričakovano zasedel Melegri iz Zrenjanina, ki v finalu ni izgubil niza. Podobnik, ki je bil na državnem prvenstvu v tej kategoriji drugi, je zaradi pretrujenosti zasedel šele tretje mesto.

Končni vrstni red: Melegri 3 (6:0), Sedelj 1 (5:4), Podobnik 1 (3:5), V. Biščan 1 (2:5).

Pri mladinkah je zafinila Danica Nikolić, tako da je Beograđanka Despotovića zmagala brez večjih težav.

Končni vrstni red: Despotović 3, Vavčev 2, Jernjević 1, D. Nikolić 0. Nadaljnji plasma: Knap, Petrač, Lampret, Črešnjevec.

Organizacija turnirja je drugi dan potekala popolnoma v redu. Po končanem turnirju je prireditelj najboljšim podaril diplome in praktično študij. Prvi avstrijski turnir v Ljubljani je bil zadnja preizkušnja najboljših jugoslovanskih igralcev pred evropskim prvenstvom.

Sailer ... tudi v Saalfeldenu

Saalfelden, 26. jan. (AP). — Tony Sailer, trikratni olimpijski prvak je z današnje zmago v Saalfeldenu (Avstrija) potrdil, da je zaenkrat tudi najlažji smučar sezona. Zmagal je v slalomu na 1500 m dolgi progi v času 1:45.2 pred Švicarjem Stubom 1:49.2.

Avstrijec Riederer 1:49.6, Švicarjem Suterjem 1:51.0, Francozom Perritlatom 1:51.4 itd.

V ženski konkurenci je v veleslalomu zmagala Avstrijka Frandi 1:37.7 pred Italijanko Shenone 1:38.3 in Američanko Money Foley 1:39.7.

Zatopek spet na površju?

San Sebastian, 26. jan. (AP). — Blivski svetovni rekordir in eden izmed najboljših atletov vseh časov, Emil Zatopek (ČSR) je zmagal na crossu v slalomu v Sanju. Proga je bila dolga 12.000 m. Zatopek je dosegel čas 29:45.3, 2. je bil Francoz Amour 29:55.3, 3. Jurek (ČSR), 4. Perkins (Angl.), 5. Božo Jemc.

Božo Jemc, mladinski prvak v skokih

Mladinci so tekmovali v skokih na 35-metrski skakalnici v Guntzjuh pri Sentvidu. V glavnem smolu z njihovim znanjem lahko zadovoljivo. Vendar nekateri niso pokazali posebnega napredka. Zmagovalec Božo Jemc je bil prednja. Zmagovalec Božo Jemc je bil prednja. Zmagovalec Božo Jemc je bil prednja.

Rezultati najboljših desetorice Jemc

(Bled) 212.7 (22.5, 33), Pešar (Moištrana) 202.2 (30.5, 30), Eržen (Enot.) 198.3 (30.3, 30), Sencer (En.) 191.7 (30.5, 30), Kervin (En.) 186.9 (29.5, 29), Zakomel (Zir) 183.8, Zajc (Jes.) 180.3, Gostisa (oba Jesenice) 179.9, Bučelj (En.) 179.3, Skrbec (Lj.) 179.

Skoki v temačno globel

Jože Langus, novi slovenski prvak v skokih — Zidar, favorit tekme — padel

Ljubljana, 26. jan. — Smučarska skakalnica pod Šišenskim hribom v Ljubljani ne samsava vse leto. Danes se je pod in okoli nje zbralo okoli 5000 gledalcev, da bi videli skoke najboljših slovenskih in hrani tudi jugoslovanskih skakalcev. Nasi najboljši smučarji-skakalci so med ljubljanskim občinstvom že precej poznani. Vedelo je, da se bosta za naslov republiškega prvaka v slalomu bori Jože Langus in Zidar, vendar je občinstvo prisostvovalo tekmovalcem s tiho željo, da bi se pojavil nekdo, ki bi bil boljši od njiju, ki bi poskrbel za presenečenje. Prihaja danja prvenstvena potokli dogodek današnjega prvenstva. Zmagal je Langus, lahko pa bi tudi Zidar, če ne bi v drugi seriji skokov padel. V prvi je namreč skočil meter dlje del. V prvi je namreč skočil meter dlje del. V prvi je namreč skočil meter dlje del.

Prvi skok je bil odlično uspešen, in se lovil kot pa letel in naposled je padel. Kdo je torej presenetil? To so bili mlajši skakalci, predvsem Mate Krenar, ki je zlasti lepo plul skozi zrak, pri drugem, krajšem skoku pa je Jože Silar, v Kranjčan Jernej Toporš z izredno lepim slogom. Če bi imel daljša skoka, bi se verjetno plasiral med prvo petorico. Skakalnica je dobro pripravljena, vendar sneg zaradi hudega mraza ni bil hiter. Otraje je bilo megleto, tako da je bilo doskokišče videti — kot svojo glavi tekmovalci sami — kot mraka globel, ki jih je vse prej kot vzpodbujala in ustvarjala prijetno razpoloženje.

1. Jože Langus (Jesenice) 213.3 (58.5, 52.3), 2. Mate Krenar (Mojštrana) 206.8 (57.5, 50.7), 3. Albin Rogelj (Enotnost) 204.7 (64.5, 53.5), 4. Miro Oman (Albin) 204.5 (56, 53.5), 5. Lojze Adlešič (Enotnost) 203.0 (56.5, 53), 6. Milan Rožina (Enotnost) 194.6 (52.5, 55), 7. Jože Silar (Enotnost) 194.3 (53.5, 52.5), 8. Lojze Gorjanc (Triglav-Kranj) 193.6 (51.5, 53.5), 9. Janez Matul (Enotnost) 183.8 (50.4, 52.4), 10. Jernej Toporš (Triglav-Kranj) 182 (52.5, 51.5), 11. Edo Vidovič (Enotnost) 180.2 (50, 50.5), 12. Jože Zidar (Jesenice) 180.1 (50, 50.5) in 36 padec.

USPELO TEKMOVANJE SMUČARSKA PODZVEZE TRBOVLJE

SMUK IN SLALOM za Mariborčana Lunežnika

Trbovlje, 26. januarja. Smučarsko društvo Trbovlje je v sodelovanju s Smučarsko zvezo Slovenije pripravilo včeraj in danes na smučišču Partizanskega vrha prvenstvo članov 3. 4. in 5. razreda v alpskih disciplinah. Nastopili so tekmovalci Brankina iz Zelenčarja iz Maribora, Triglav iz Kranja, Akademsko športno društvo Olimpija, Enotnost iz Ljubljane, Rudar iz Idrije, »Partizan« iz Bleda, Fužinar Ravne, Jezersko in Planica.

Včeraj so tekmovali na novi progi za smuk v dolžini 2900 m z višinsko razliko 686 in 8 vrtati. Proga, ki je včeraj prestala ognjen krst, je med najboljšimi v jugoslovanski rezultati: Anton Lunežnik, (B) 3:15.8, Andrej Jerman, (T) 3:21.8, Miloš Jocič, (T), Serof (O), Jože Lebe, (B), Egidij Rozman (Trb.).

Danes navsezgodaj pa so začeli prihajati na Partizanski vrh ljubitelji smučanja, ki posebej zato, ker so prireditelji napovedali udeležbo naših najboljših tekmovalcev. Prispele so Matevž Lukanc, Stanko Kilnar in Peter Lakota. Na žalost pa si je Matevž Lukanc že na prvem teku malo pred ciljem zlomil smučko in tako ni mogel nadaljevati s tekmovaljem.

53 tekmovalcev se je danes lepo izkazalo, posebej v prvem teku se je odlikoval Senčar in zmagovalec Lunežnik. Proga za slalom je bila dolga 400 m s 130 m višinske razlike, s 54 vrtati, ki so jo tako morali tekmovalci presmucati dvakrat.

Rezultati: 1. Lunežnik 2:06.1, 2. Dusan Senčar 2:07.8, 3. Serof, 4. Janez Jemec, oba Enotnost, 5. Jocič, Triglav, 6. Rozman (Trb.).

Izven konkurence je nastopil tudi Stanko Kilnar, ki je dosegel najboljši čas na progi 53.1 in 52.9. Organizacija tekmovalstva je bila oba dni odlična, za kar zaslužijo prireditelji Smučarsko društvo vso pohvalo. Danes popoldne so zmagovalec prejeli plakete, posode darila. Smučarske podzveze Trbovlje pa sta prejela Lunežnik, Brankin, in Egidij Rozman, kot najboljše plasirani Trbovljčani.

Ldp.

Brzjavke

● Garmisch, 26. jan. — V Garmischu se je končalo svetovno prvenstvo v bobu. Prvo mesto sta osvojila Italijana Monti in Alvera. Tudi na drugem mestu sta Italijanska tekmovalca.

● Titograd, 26. jan. (Tanjug). Budućnost je v jugoslovanskem srečanju premagala Proleterja iz Zrenjanina, prvaka III. cone s 3:1 (0:0).

● Skopje, 26. jan. (Tanjug). — V prijateljskem srečanju je subotški Spartak premagal domači Rabotnički s 4:3 (1:0). Spartak bo igral v sredo z Vardarijem.

● Bologna, 26. jan. (AFP). — Kosovarska reprezentanca Madžarske je sinoči v Boloni premagala reprezentanco Italije z 5:3.

KEGLJASKI CETVERBOJ

»Ljubljana« pred Triglavom

Ljubljana, 26. jan. — Kegljaski klub »Ljubljana« je danes na kegljišču Gradisa priredil četverboj, na katerem so sodelovali moštvo državnega prvaka Triglav iz Kranja, Beton iz Celja, »Ljubljana« ter kombinirano moštvo »Ljubljana« in Gradisa. V tej močni konkurenci je zmagalo moštvo »Ljubljana« pred Triglavom in Betonom.

Rezultati: »Ljubljana« 4900 kegljev (Likovnik 836, Legiša 794, Galič 809, Gabrovšek 842, Tomšič 809, Grednel 810); Triglav 4889 (Turk 830, Vehovec 799, Rogelj 808, Kordež 780, Stare 809, Ambrožič M. 843); Beton 4887 (Čačuta 842, Tomc 787, Lubej 838, Kohnke 783, Martinčič 833, Zagorec 804); kombinirano moštvo Gradisa-Ljubljana 4812 (Terkač 789, Avsec 802, Menčinger 843, Novak 812, Kemperle 786, Nemanic 810).

Triumf tudi v Ljubljani

»Ljubljana« : »Zagreb« 10:1

Danes dopoldne so hokejisti »Ljubljane« visoko porazili Zagrebčane z 10:1 (4:0, 2:0, 4:1). Tekma se je začela precej nervozno in so gostje in domačini pretežno igrali v polju, medtem ko do odločilnega strela na gol ni prišlo. Šele po osmih minutah igre je Janežič na Pavličev predloček povedel Ljubljance v vodstvo. Kmalu zatem je Prosenc zvišal na 2:0. Prvi napad Ljubljancev ni igral tako povezano, ker so si posamezni igralci prizadevali doseči gol s »solo« prodori. V nasprotju s tem je napadalna trojica Prosenc-Janežič-Volkar lepo kombinirala v polju in pred golom, kar ji je prineslo tudi lep uspeh. Razmerje doseženih golov med prvo in drugo napadalno trojico je 8:2 v korist druge.

V drugi tretlini so Zagrebčani nudi resnejši odpor in z lepimi kombinacijami nekajkrat prišli pred gol »Ljubljane«. Vendar do zaključnih strellov ni prišlo. Tudi Ljubljance ni splošno napadali, vendar jih je spremljala očtna smola. Za Zupanič petkrat streljal iz zelo lepih pozicij, vendar so bili vsi pucni plati vratarja.

Šele v zadnji tretlini se je Ljubljana

lančanom zopet odprlo in so takoj v začetku zaporedoma dosegli tri gole, ki jih je vse lepo pripravil Janežič. Ko so potem v sredini te tretline Zagrebčani po Kosu dosegli častni gol, je igra postala počasnejša in mlačna. Serijo golov je malo pred koncem zaključil Zupanič, ki je bil v današnji tekmi vzgled borbenega hokejista. Med gosti nikogar ne bi mogli posebej pohvaliti, vendar pa je nesporno dejstvo, da so Uršič, Tomič in Miočka še vedno govorila sila, ki v mlajših igralcih nima enakovrednih partnerjev.

Pred približno 1000 gledalci sta tekmo avtoritativno sodila Gorše in Pogonik. Postave in streli:

»Zagreb«: Perković, Maruša, Jedžur, Tomič, Krnjajič, Stefan, Uršič, Djurić, Miočka, Kos (I), Dejanović, Simunić.

»Ljubljana«: Babnik, Radin, Ošrekić, Vadal, Zupanič (I), Prosenc (B), Čuček, Bošković (I), Janežič (I), Volkar (I), Pavlič (I) Blazič.

Izključitve: Vadal 2 x 2 minuti, Zupanič 2 minuti in pri Zagrebčanih Jedžur in Uršič po 2 minuti.

M. 2.

V. KOLO ZVEZNE HOKEJSKE LIGE

Poraz najhujšega tekmeča

»Jesenice« premagale na Tašmajdanu Partizana z 8:0

Beograd, 26. jan. Več kot 2000 Beograđanov je sinoči na Tašmajdanu prisostvovalo odločilnemu srečanju prvega dela hokejskega prvenstva Jugoslavije. Zanimanje za tekmo je bilo precejšnje, saj je Partizan pred kratkim v Beogradu odpravil dva nevarna tekmeča »Ljubljana« in »Zagreb« s 4:1. V taboru Partizana so se skrbno pripravili in izdelali taktičen načrt za igro. Domače drsilašče, pomoč temperamentne publike in tri zmage so bili adut, na katere je Partizan močno računal.

Moštvi sta se predstavili sodnikoma Miočkovi in Radovićev v telju postavili: Blagojević, Stojanović, Mijusković, Stanišević, Ladoček, Berlić, Popović, Korić, Jovanović, Damjanović in Pešić.

Jesenice: Novak, Gregorič, Brun, Trebušak, Turnšek, Kristan, Valenar, Tišler, Kilnar, Čebulić Boris, Čebulić Niko, Dolinar, Smolej, Sele.

V 21vi igri so Jeseničani katastrofalno porazili Partizana z rezultatom 8:0 (2:0, 1:0, 5:0). Kmalu je glasna publika utihnila, kajti že v prvi minuti je Brun po hitri akciji pretresel mrežo. Premoč Jeseničanov je trajala še nadalje, vse do minute, ko

je Valenar dosegel drugi gol za Jesenice. Proti koncu prve tretline je Partizan zaigral precej bolje, vendar njegov napad ni mogel premagati solidne obrambe državnega prvaka.

V drugem delu so mladi igralci Partizana poskušali z borbenostjo premagati pomanjkanje tehnike, tako da so nekajkrat prišli pred vrata »Jesenice«. Dvakrat je puke udaril v vrata. Toda gostje so se pritiskala kmalu otreli in prenesli igro na polje Partizana. V 14. minuti 2. polčasa je Brun lepo podal Valenarju, ki je ušel obrambi in dosegel tretji gol. Do konca druge tretline so bili Jeseničani še v stalni premoci in so za mučili še nekaj zrelih priložnosti.

V zadnji tretlini so hitrejši igralci »Jesenice« popolnoma nadgrajali Partizana, ki se je branil z vsemi igralci. V 4. minuti zadnje tretline je Tišler dosegel gol. Sodnik za vrati je prizgal luči, igralci Partizana pa so protestirali. To je dalo povod nekaterim

vročeravnem, ki so pričeli obmetavati gostujoče igralce s kepami za ledenega sneha. Nametali so toliko sneha, da so morali v zadnjih 10. minutah igranje odločiti. Komaj se je tekma nadaljevala je Boris Čebulić dosegel 5. gol. Usoda Partizana je bila zapeta. Gostje so igrali samo še za rezultat, ki so ga kmalu res uspeli zvišati. V 11. minuti je Tišler presenetil vratarja in dosegel 6. gol. Do konca igre pa sta bila uspešna še Kristan in Kilnar, ki sta dala vsak po en gol.

Mladi igralci Partizana so igrali sicer borbeno, vendar niso pokazali nobene kolektivne igre, s katero bi lahko ogrozili razpoložene Jeseničane. Pri Jeseničanih so se odlikovali vsi igralci, saj so bili v tekmo z veliko voljo in pa tudi s potrebnim tehničnim znanjem, tako da so povsem zasluženo visoko porazili najhujšega tekmeča.

B. Skrij

Hokejske palice sta krepko zastavili moštvi »Ljubljana« in »Zagreb«. »Ljubljana« je bila močnejša. Zmagali so Ljubljance. — Na sliki vratar »Zagreb« med Volkarjem in Janežičem

DNEVNE NOVICE

Revija »Sodobna pisarna« je prišla izhajati. Je okras in s slikami bogato opremljena, na finem papirju, pestra vsebina, članki so kvalitetni. Obravnava mehanizacijo poslovanja, stenografijo, strojeopis in druga poglavja iz pisarniške prakse na poljuden in zanimiv način, da jo je prijetno brati. Vse uradno naročijo vabimo, da takoj še do-
dajo, prav tako tudi uslužbenec in vse, ki se zanimajo za moderno pi-
sarniško poslovanje. Z revijo boste vsi zadovoljni. — Uprava revije, Ljubljana, Gosposka 12.

Duževna svest, koncentracija in spretnost so lastnosti ljudi, ki redno uživajo pristni čebelni med. —
Dvakrat ali trikrat na dan žličko medu, ki ga garancirajo v najboljši kvaliteti specialna trgovina Medex, poslovalnica Miklošičeva 20.

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavija — Francija bo imelo v ponedeljek, 27. januarja ob 20.30 v Klubu kulturnih delavcev v Wolfovi ulici 1 svoj redni svoj fixe. Na tem večeru bo gostil g. M. Seimama prireditel večer francoskih narodnih in umetnih pesmi. Vredno voljeni člani društva in kluba. Vstop prost.

KONCERTI

Pianistka Tatjana Bučarjeva bo koncertirala nočjo na izrednem kon-
certu za modri abonma. Spored: Ra-
meaujeva Gavotte, Bachova Kromati-
čna fantazija in fuga, Beethova So-
nata op. 110, Matičičeve 3 skladbe in
Frankov Preludij, korali in fuga. Pre-
ostale vstopnice v filharmoniji, začel-
tek koncerta ob 20.15.

Operi in baletni večer v Kranju
bo nočjo ob 20 v Prešernovem gledali-
šču. Nastopil bodo prvaki ljubljanske
opere: sopranistka Gerlovičeva, tenor-
ist Brank, plesarica Sevnikova in Vo-
špernik. Pri klavirju Dana Hubadova.

GLEDALISKA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Ponedeljek, 27. jan. zaprto.

Torek, 28. jan. ob 19.30: Višnjevski-
Kreft: »Optimistična tragedija«.

Abonma H. (Preostale vstopnice v
prodaji).

Sreda, 29. jan. ob 19.30: Višnjevski-
Kreft: »Optimistična tragedija«.

Abonma D. (Preostale vstopnice v
prodaji).

Četrtek, 30. jan. ob 19.30: Višnjevski-
Kreft: »Optimistična tragedija«.

Abonma E. (Preostale vstopnice v
prodaji).

Petek, 31. jan. ob 19.30: Shakespeare:
»Ukročena trgovljava«. Abonma
Petek popoldanski. (V prodaji
svojica — Katarina Duša Počaka-
jea).

Ob 19.30: O'Neill: »Dolgega dneva
potovanje v noč«. Abonma B.
(Preostale vstopnice v prodaji).

Sobota, 1. febr. ob 19.30: Kreft:
»Krajnski komedijant«. Izven in
za podelitve. Počasitev 200-letnice
rojstva pesnika Valentina Vodni-
ka. Pred. prestavo govori predsed-
nik Društva slovenskih književni-
kov Mile Klopčič. (Miklo bo igra-
la Nada Bavdaževa, k. g.).

Nedelja, 2. febr. ob 15: Axelrod:
»Sedem let skomina«. Izven in za
podelitve.

Ob 19.30: Goodrich-Hackett: »Dnev-
nik Ane Frank«. Izven in za po-
delitve.

Ob 20: Dengler: »Minuto pred dva-
naesto«. Izven in za podelitve.
(Predstava v Eksperimentalnem
gledališču v Križankah.) Znižane
cene.

Društvo slovenskih književnikov
in Drama Slovenskega narodnega
gledališča bosta v soboto, 1. febr.
sliko Valentina Vodnika s predstavo
»Krajnski komedijant«. Pred. prestavo
govori predsednik Društva slovenskih
književnikov Mile Klopčič.

OPERA

Ponedeljek, 27. jan. zaprto.

Torek, 28. jan. ob 19.30: R. Strauss:
»Ariadna na Naksos«. Abonma
red A. (Vstopnice tudi v prodaji).

Sreda, 29. jan. ob 19.30: Kogoj: »Crne
maske«. Abonma red K. (Vstop-
nice tudi v prodaji).

Četrtek, 30. jan. ob 19.30: R. Strauss:
»Ariadna na Naksos«. Abonma
red A. (Vstopnice tudi v prodaji).

Petek, 31. jan. ob 19.30: Kogoj:
»Crne maske«. Abonma red N.
(Vstopnice tudi v prodaji).

Sobota, 1. febr. ob 19.30: R. Strauss:
»Ariadna na Naksos«. Abonma
red P. (Vstopnice tudi v prodaji).

Nedelja, 2. febr. ob 15: Lindpaintner:
»Danina«. Izven in za podelitve.
(Vstopnice v prodaji od srede 20.
ob 17. ure dalje).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja

Četrtek, 30. jan. ob 20: Kulundžič:
»Udosed. Premiera. Izven. Krstna
predstava.

Petek, 31. jan. ob 20: Dürrenmatt:
»Obisk stare gospe«. Abonma Pe-
tek II.

Sobota, 1. febr. ob 20: Kulundžič:
»Udosed. Izven.

Nedelja, 2. febr. ob 15: Brenkova:
»Carobna palčica«. Izven.

Ob 20: Dürrenmatt: »Obisk stare
gospe«. Izven.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Sentiakobski) trg št. 2

Torek, 28. jan. ob 17: L. Novy-
V. Taufer: »Moja in živali«.

Sreda, 29. jan. ob 17: F. Bevk: »Le-
nuh Poležuha«.

Četrtek, 30. jan. ob 17: V. Cinybulk-
Dežman: »Igracke na cestah«.

Petek, 31. jan. ob 17: L. Novy-
V. Taufer: »Moja in živali«.

Sobota, 1. febr. ob 17: Pengov-Si-
mončič: »Zlata ribica«.

ob 20.30: Pengov-Simončič: »Zlata
ribica« Za odrasle.

Nedelja, 2. febr. ob 11 in 15: V. Ciny-
bulk-Dežman: »Igracke na cestah«.

ROČNE LUTKE

Restjeva cesta 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: M. Milčinski:
»Dva veseli zgodbi«.

Prodaja vstopnic vsak dan od po-
nedeljka dalje (razen nedelje) v upravi
Restjeva cesta 36, telef. 32-020, od 10-12
in pol ure pred pričetkom vsake pre-
stave pri gledališki blagajni.

PRIMORSKE PRIREDITVE KOPER

Gostovanje Slovenskega narodnega
gledališča Trst

Ponedeljek, 27. jan. v Kopru: Nicola
Manzari: »Naši ljubi otroci«.

ob 20. za red A in izven.

Torek, 28. jan. v Kopru: Nicola Man-
zari: »Naši ljubi otroci«.

ob 18. izven, ob 20. za red B in
izven.

VESTI IZ KRANJA

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ponedeljek, 27. jan. ob 20. uri: »Večer
baleta in opernih arij«. Gostovanje
članov ljubljanske Opere. Izven.

Petek, 31. jan. ob 20. uri: Carlo Gol-
doni: »Kremlarica Mirandolina«. Ko-
medija v treh dejanjih z glasbo in
petjem. Gostovanje Mestnega gle-
dališča z Jesenic. Izven.

KINO

»STORŽIČ«: Mehški film: »Minu«.

Predstave ob 16. in 20.

Več z lesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo na
Jesenicah ima do 31. januarja dr.
Stanka Rosenstein, Javorniška pot.

KINO

»RADIO«: Ameriški barvni cinem-
scope film: »Dežela faraonov«. Predsta-
vi ob 18 in 20.

»PLAYVZ«: Angleški film: »Hša
skrivnosti«. Predstavi ob 18 in 20.

»KOROŠKA BELA«: Ital. film: »De-
set ljubavih pesmi«. Predstava ob 19.
Samo danes.

Z BLEDA

KINO

»BLED«: Franc.-ital. film-drama:

»Nana«. Predstava ob 20.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO

»DELAŠKI DOM«: Amer. barvni
cinemascope: »Trije novčiči v vodnja-
ku«.

»SVOBODA«: Ameriški film: »Tar-
zan v puščavi«.

Komisija za razpis natečajev

OLO Nikšić v soglasju z de-
lavskim svetom podjetja Rud-
niki boksita Nikšić razpisuje

natečaj

za delovno mesto

direktorja

podjetja Rudniki boksita —
Nikšić

Pogoji:

1. rudarski inženir z najmanj

5-letno prakso na vodilnih
delovnih mestih;

2. ekonomist s končano eko-
nomsko fakulteto, ki je
opravljal vodilne dolžnosti

v gospodarskih organizaci-
jah in ima več kot 6 let
prakse;

3. v poštev prihajajo tudi ose-
be, ki so bile dalj časa na
vodilnih mestih in bi ustre-
zale tej dolžnosti.

Stanovanje zagotovljeno. —

Plača po tarifnem pravilniku
ali sporazumu.

Kandidati naj vložijo prošnje

s potrebnimi dokumenti in
kratkim opisom dosedanjega
službovanja najpozneje do

1. marca 1958 Komisiji za raz-
pisivanje konkursa NOO Nik-
šić.

Stanovanje zagotovljeno. —

Plača po tarifnem pravilniku
ali sporazumu.

Kandidati naj vložijo prošnje

s potrebnimi dokumenti in
kratkim opisom dosedanjega
službovanja najpozneje do

1. marca 1958 Komisiji za raz-
pisivanje konkursa NOO Nik-
šić.

Stanovanje zagotovljeno. —

Plača po tarifnem pravilniku
ali sporazumu.

Kandidati naj vložijo prošnje

s potrebnimi dokumenti in
kratkim opisom dosedanjega
službovanja najpozneje do

1. marca 1958 Komisiji za raz-
pisivanje konkursa NOO Nik-
šić.

Stanovanje zagotovljeno. —

Plača po tarifnem pravilniku
ali sporazumu.

Kandidati naj vložijo prošnje

s potrebnimi dokumenti in
kratkim opisom dosedanjega
službovanja najpozneje do

1. marca 1958 Komisiji za raz-
pisivanje konkursa NOO Nik-
šić.

Stanovanje zagotovljeno. —

Plača po tarifnem pravilniku
ali sporazumu.

Kandidati naj vložijo prošnje

s potrebnimi dokumenti in
kratkim opisom dosedanjega
službovanja najpozneje do

CELJSKE VESTI

SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE

CELJE

Torek, 28. jan. ob 19.30: »Dnevnik Ane
Frankove«. Gostovanje v Velenju.

Četrtek, 30. jan. ob 10 in 15: Pavel Golia:
»Jurček«. Gostovanje v Velenju.

Sobota, 1. febr. ob 18: »Dnevnik Ane
Frankove«. Gostovanje v Lokah-
Kisovcu.

Nedelja, 2. febr. ob 15.30: Pavel Golia:
»Jurček«. Izven po znižanih cenah.

KINO

»UNION«: Ameriški barvni cinem-
scope: »Sedeči bik«.

»METROPOL«: Jap. film: »Zgodba
o Ugetsu«.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO

»ROGAŠKA SLATINA«: Jugoslav.
film: »Veliki in mali«.

MARIBORSKE VESTI

DEŽURNA LEKARNA:

Ponedeljek, 27. jan., lekarna »Pla-
ninka«. Glavni trg 20.

Torek, 28. jan.: lekarna »Pri gradu«,

Partizanska cesta 1.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 27. jan. zaprto.

Torek, 28. jan. ob 19.30: Mozart: »Figa-
rova svatba«. Zadržlj. Izven. Gostu-
je Kurt Rapp, dirigent iz Innsbrucka.

KINO

»UNION«: Ameriški barvni cinem.
film: »Zlomljeno kopje«.

»PARTIZAN«: Madžarski film:
»Vrtljak«.

»UDARNIK«: Angleški film: »Mož,
ki je ljubil rdečelaske«.

OPOMNI OGLASI

Cilinder za NSU 125 kubikov stare-
ga tipa kupim. Cihal, Ptuj, Miklo-
šičeva 6.

Tiskarsko podjetje in kartonaža

»NAPREDAK« - Leskovac

Ulica Kraljeviča Marka 2 — telefon 435

OBVESČA INTERESENTE, da je razširilo kapaci-
teto obrata cinkografije in da

sprejema v izdelavo vse vrste klíšejev

Obrat kartonaže izdeluje embalažo iz papirja in kartona za
vse panoge industrije.

409

Lesno industrijsko podjetje Belišče

Obveščam poslovne prijatelje in ostale zainteresirane prav-
ne in fizične osebe, da je z odločbo Okrožnega gospodarskega
sodišča v Osijeku

spremenilo naziv

pod katerim je doslej poslovalo. Novi naziv podjetja se glasi:

»BELIŠČE«

kombinat za kemično in mehanično predelavo

lesa in proizvodnjo strojev v Belišču

Skrajšan naziv podjetja se glasi:

»KOMBINAT BELIŠČE«

Telefon: Belišče 5

Tekoči račun pri Narodni banki FLRJ, podružnici Osijek

št. 580-T-242. — Sprememba naziva podjetja bo uveljav-
ljena 1. februarja 1958.

Upravni odbor DIP Belišče

181

RADIO LJUBLJANA

Spored za ponedeljek, 27. januarja 1958

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00,
15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55

5.00-6.00 Dobro jutro! (pisani glas-
beni spored) — vmes ob 6.30-6.40 Re-
klame — 6.40-6.45 Naš jedilnik — 8.05

Orkestralna matinea — 9.00 Radijski
potopis — Zorin: V deželi kraljice Sabe

— VJ. — 9.20 Izbrali smo za vas...
(spored zabavne glasbe) — 10.10 Dopol-
danski koncert komorne glasbe — 11.00

Uvodni takti — 11.05 Oddaja za šolarje:
Dobri pomočniki — 11.37 Na obisku pri

Veseli planšarjih — 12.00 Felix Men-
delsohn: Simfonija št. 5 v D-duru,
»Reformacijska« — 12.30 Kmetijski na-
sveti — Vet. Tone Cerne: Kilavost pra-
sičkov — 12.40 Dva klavirja in ritmu —

13.15 Solisti Nuoda Bongiovanni, Nilla
Pizzi, Gino Latilla in orkester Angelini
— 13.45 Narodne pesmi poje Gorenjski
vokalni kvintet — 14.05 Oddaja za šol-
larje: Pripovedka o gradu Trečincu —

14.35 Naši poslušalci čestitajo in po-
zdravljajo — 15.15 Zabavna glasba,
vmes reklame — 15.40 Listi iz domače
književnosti — Ivan Minatti: Pesmi —

16.00 Portret slavnih pevcev — sopra-
nistka Maria Meneghini-Callas — 17.10
Popovka tega tedna — 17.15 Srečno vož-
njo! (soferjem na poti) — 17.35 Zabavna
slikanica — 18.00 Mladinska oddaja:
Uživajte proste dni — 18.20 Dalmatins-
ke, primorske in makedonske pesmi

poje Mariborski komorni zbor p. v.
Rajka Silkoša — 18.45 Radijska univer-
za — Jan Carnelutti: Zivalske zanimi-
vosti v Sloveniji — 19.00 Zabavna gla-
sba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnev-
nik — 20.00 Simfonični koncert Orke-
stra Slovenske filharmonije, dirigent

Teodor Vavajaniš, Ivan Bratko: Pro-
blemi socialističnega založništva — 22.15
Mambo in cha-cha-cha — 22.35 Večer v
New Yorku z orkestrom Wal-Berg

II. program

(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)

14.00 Reinhold Gliere: Simfonija št.
3 v h-molu, »Ilja Muromec« (Simfo-
nični orkester berlinskega radia diri-
gira Ferenc Fricsay) — 15.00 Napoved

časa in poročila ter vremenska napo-
ved — 15.10 Ljubljanska kronika in ob-
vestila — 15.25-16.00 Zabavni koncert
godbe Ljudske milice p. v. Rudolfa
Starčiča

KINO »UNION«

Jugoslovanski film

»SVOJEGA TELESA GOSPODAR«

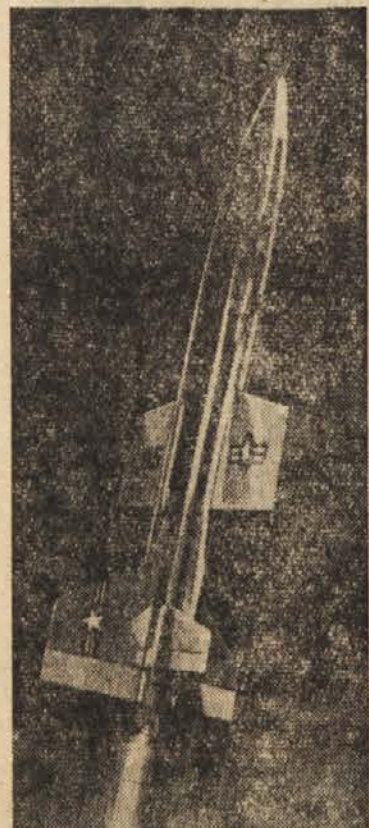
Tednik: F. N. 4. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matinea amer. filma
»Onstran v gozdu«. — Prodaja vstopnic od 9. do 11. in od 14. ure dalje.

KINO »KOMUNA«. Franc. film: »Dnev-
nik majorja Thompsona«. Tednik:
Filmske novice št. 4. Predstave

Sonce in pitna voda

V kalifornijskem Santiagu so izdelali vrsto naprav za pridobivanje sladke, torej pitne vode iz morske, in sicer s pomočjo sončne energije. Za sedaj dobijo na ta način okoli 2000 l sladke vode dnevno.

Slano morsko vodo destilirajo v betonskih bazenih, ki so grajeni v obliki plitkih, širokih posod.

Tale risba kaže osnutek ameriškega raketnega letala, o katerem pravijo, da bo doseglo hitrost 6500 km na uro in višino 240 km. Hitrostni in višinski svetovni rekord ima še vedno ameriški aparat Bell X-2, ki ga je postavil, tik preden se je razbil na tleh: 3540 km na uro, višina 38.400 km.

Nad njimi je nekakšen obok iz plastične snovi, ki propušta svetlobo in toploto, tako da morska voda v bazenu nenehno izhlapeva. Vodni hlapi se dvigajo in se nabirajo na notranji strani plastičnega oboka, ki ga nenehno hladi tok svežega zraka. Na tem obodu polkrožne oblike se hlapi spremenjajo v vodne kapljice, ki drsijo proti robu in se tam zbirajo v posebnih kanalih.

Kalifornija ima med vsemi ameriški državami največ težav z vodo, zato vlaga velike napore in sredstva v to, da bi premagala sušo. Ker se je opisani način pridobivanja pitne vode izkazal kot praktičen in ekonomičen, bodo verjetno že v bližnji prihodnosti zgradili pravcato mrežo podobnih naprav, seveda z znatno večjo zmogljivostjo.

Spricho snega, ki je navsezadnje le prišel, so tudi na Bavarskem opustili smučarsko skakalnico iz plastične snovi, ki so jo uporabljali skoraj vse lansko poletje in še pozno jeseni. Pravijo, da je steza prav tako gladka kot snežena, ker je bila pokrita s plastičnimi vlakni. Manjši posnetek kaže, kako so pripravili slamanati strehi podobno skakalnico, na večjem pa vidite skakalca, ki se je pogumno pognal čez plastično snov, posuto z zmelto

foto

Zdaj pa na pravem snegu

POTAPLJAJCI NEKOČ IN DANES — ZNANI SO BILI ŽE V DAVNIH DNEH

Pod vodo do sovražnih ladij

• Že v najstarejših časih so potapljači sodelovali pri vojaških akcijah. Znano je, da so v deltskem svetilišču vse do prihoda Nerona hranili kipa Siliosa in njegove hčere Sjene, prvih grških potapljačev, ki sta med burjo prerezala ladijske vrvi, s katerimi so bile perzijske ladje privezane v pristanišču. Kserksova vojska je bila premagana, grška mornarica je zmaga.

Pri osvajanju Male Azije je uporabljal Aleksander Veliki leta 333 pred našim štetjem vojaške potapljače, ki so nosili kovinske celade, v ustih pa usnjene cevi za dihanje. Razen tega so imeli tudi potapljači v ustih tudi olje, ki so ga po kapljicah spuščali, tako da jim je plast olja med vodo in

Od tistih časov pa vse do prve svetovne vojne so se potapljači uveljavljali pri vseh pomorskih vojaških akcijah, hkrati pa se je vzporedno s tehničnim razvojem popolnjevala tudi njihova oprema. Novembra leta 1918 sta dva italijanska potapljača splavala v puljsko pristanišče,

jo »Viribus Unitis« tempirano bombo, ki jo je raznesla.

Med obema vojnami so v številnih deželah izpopolnjevali potapljaške naprave. Zlasti znane so majhne nemške podmornice. V gornjem delu je bil pilot, v spodnjem pa torpedo. V drugi svetovni vojni so potapljači sodelovali zlasti pri obrambi rečnih izlivov, pa tudi pri izkrcanju zaveznikov čet.

Ameriške potapljaške enote so se obnesle pri invaziji v Francijo. Se preden so začele pristajati ladje, so potapljači pod ognjem sovražnih topov trgali žične mreže v pristanišču. Pogosto so bili pod vodo po celo uro. Ker so nosili s seboj razstrelivo, je mnoge razneslo, če jih je zadela krogla iz nemške streljnice.

Japonci so imeli samomorilna letala, imenovane »kamikaze«, prav tako pa tudi potapljače fukuruju (srečni zmaji). Ti so delali Američanom precejšnje preglavice, zlasti ko so začele ameriške enote tik pred koncem vojne osvajati tihomorske otoke. Japonci so imeli samomorilna letala, imenovane »kamikaze«, prav tako pa tudi potapljače fukuruju (srečni zmaji). Ti so delali Američanom precejšnje preglavice, zlasti ko so začele ameriške enote tik pred koncem vojne osvajati tihomorske otoke. Japonci so imeli samomorilna letala, imenovane »kamikaze«, prav tako pa tudi potapljače fukuruju (srečni zmaji). Ti so delali Američanom precejšnje preglavice, zlasti ko so začele ameriške enote tik pred koncem vojne osvajati tihomorske otoke.

Nova uporaba izotopov

V Clevelandu imajo 170 km dolga cevovod, po katerem spravljajo premog iz rudnika v tovarne. Premog potuje s hitrostjo 8 km na uro, primestajo pa mu določeno količino radioaktivnega izotopa. Instrumenti vzdolž cevovoda nadzorujejo promet, avtomati pa po potrebi takoj odstranijo ovire. Na ta način baje prihranijo milijon dolarjev letno.

Azijska gripa in živali

Vodja oddelka za živalske nalezljive bolezni pri Svetovni zdravstveni organizaciji je izjavil, da so azijsko gripo, ki se je lani razširila skoraj po vsej zemlji, prenašale nekatere domače živali. Zato je Svetovna zdravstvena organizacija organizirala proučevanje prašičev in konj v 27 državah, ker menijo, da so prav te živali povzročile široko epidemijo azijske gripe.

Tuči dokaz

Teden dni zapora je odmeril neki ameriški sodnik za prekrške šoferju Millerju, ki je stal s svojim avtomobilom na križišču celih dvajset minut in čakal, da bo zelena lučka dovolila prehod. Ker na tistem križišču sploh ni svetlobnega signala, je sodnik prav dobro vedel, v kakšnem stanju je bil »previdni« šofer.

Na dvorišču leningrajskega inštituta za eksperimentalno medicino so postavili spominski kamen; na njem stoji pes kot simbol opuskušnih živali, ki jih najbolj uporabljajo v znanstvene namene. Menda bodo v kamen vklesali ime Lajke, prvega vseмирskega psa.

Spopad v nadzvočnem letalu

Nesporazum dveh britanskih letalcev

Nekaj časa so si v menzah in klubih britanskega letalstva šepetaje pripovedovali zgodbo o čudnem nesporazumu dveh letalskih oficirjev, ki sta se spopadla v reaktivnem bombniku. Smejeli so se in menili, da je zgodba izmišljena, potem pa je letalsko ministrstvo potrdilo govorice. »Zelo izkušena oficirja« sta se dejansko spopadla, vendar le »2 najboljšimi nameni in zaradi nesporazuma«. Takole je bilo:

Dobila sta ukaz, naj se pozvneeta z reaktivnim bombnikom na nočnem poletu v višino 10.500 metrov. V višini 9000 m je slišal pilot nekakšno mrmljanje, potem pa opazovalec na zadnjem sedalu — poprej sta se z aparati dobro sporazumevala — ni več odgovoril. »Kisika mu manjka,« je sklepal pilot in se odločil za tisto, kar je v takih primerih treba storiti. Strmo se je spustil v globino, da bi opazovalec v gostejšem zraku lahko dihal. Pritisnil je na vzvod, letalo je v zvočno hitrostjo švignilo proti zemlji.

Mrzlo je spreletelo opazovalca. »Pilotu manjka kisika,« je sodil tudi on, »ker sicer ne bi usmeril letala proti zemlji«. V tem prepričanju se je splazil naprej, ker ni dobil od pilota nobenega odgovora. Pri tem je strgal svojo cev za kisik in sprožil alarmno sireno.

Po tuljenju sirene je pilot spoznal, da se je opazovalec pretrgala kisikova cev in da res nima več kisika. Se bolj je pritisnil na vzvod in hotel ustaviti sireno. Zato se je nagnil naprej. Opazovalec je to videl in menil, da se je pilot onesvestil. Čez njegovo ramo je prijel za krmilo, da bi ustavil strmi polet.

Nova kava

Ameriški kmetijski strokovnjaki so odkrili v Liberiji novo kavno rastlino, katere plodovi so mnogo boljši od vseh dosedanjih. Našli so en sam, pet metrov visok grm s svetlordečimi plodovi. Niti listje niti plodovi niso podobni kavi, ki jo pridelujejo v Liberiji ali kje drugje po svetu.

Budistično svetilišče v Berlinu

V Berlinu je edino budistično svetilišče v Evropi. Zgradil ga je pred 35 leti berlinski zdravnik dr. Dahlke. Po njegovi smrti je tempelj razpadel, zdaj pa ga obnavljajo.

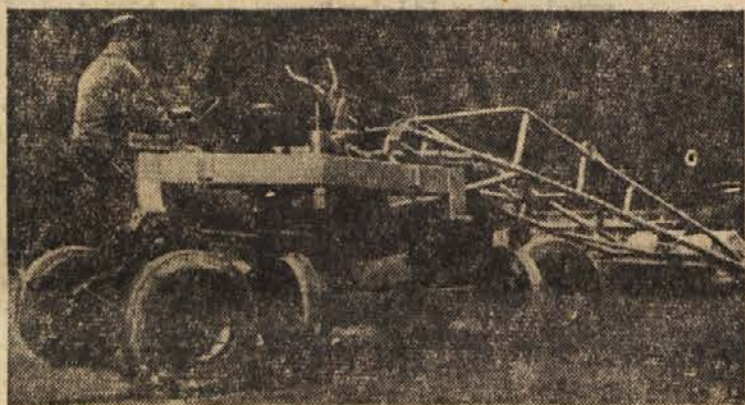
Pilot je menil, da je opazovalec zaradi pomanjkanja kisika že ves iz uma, zato ga je udaril in spet pritisnil na vzvod. Opazovalec je bil prepričan, da je pilot že na pol nezavesten, zato je tudi on zamahnil in spet potegnil vzvod. Dejanski spopad pri višinskem vzvodu je dosegel vrhunec.

Stepa sta se, višinomer je kazal 3000 m, zato je pilot navsezadnje le usmeril letalo vodoravno, ker je v tej višini že dovolj kisika. Opazovalec je bil prepričan, da si je pilot že opomogel, zato se je umaknil na svoj sedež. Vse se je seveda zgodilo v nekaj trenutkih.

Slele potem je opazil vzrok nesporazuma. Kabel pogovorne naprave v kabini se je pretrgal. Zato se torej nista mogla sporazumeti. Baje sta se v višini 3000 m potem le slišala, ker sta se smejala na vse grlo.

Tudi priznanje

Francoski književnik Jean Claude Perrault je nedavno dobil tole pismo: »Moj mož že več let trpi zaradi nespečnosti. Bila sva pri mnogih zdravnikih, pa mu niso mogli pomagati, zato sem mu kupila vašo najnovejšo knjigo. S knjigo v rokah je nazadnje le spal. Lepo se vam zahvaljujem in vas prosim, da kmalu spet napišete kakšno knjigo. — Vdana Denise Meunier.«

Novi nemški traktor, ki ga kaže slika, lahko vozi po cesti in tudi po železniških, predvsem industrijskih tirih. Hidravlično dvigalo dvigne na cesti železna kolesa, po potrebi pa se traktor spremeni v žerjav, ki dvigne tovor 350 kg skoraj tri metre visoko. Pripravlja še dodatne naprave, kot na primer snežni plug, hkrati pa bo traktor mogoče spremeniti v mehanizirano cestnega pometalca in tudi v kosilnico.

očmi služila kot neke vrste podmorska očala.

Turki so v 16. stoletju osvojili precejšen del Južne Evrope razen Malte. Leta 1565 so poslali z ladjami vojsko, ki je oblegala otok. Pristanišče je bilo dobro utrjeno, potapljači vezirja Mustafe so pod vodo s sekirami podrl zaščitne hlode. Tudi Maltežani so bili dobri potapljači, nastala je strašna podvodna bitka, v kateri so se spopadli Turki s sekirami in Maltežani z meči v rokah. Vodna gladina je bila na mnogih krajih rdeča, vojaki brez orožja so se spopadli golih rok in se davili. Maltežani so zmagali, turški potapljači so se umaknili na svoje ladje.

Najgloblja vrtina

V delti Mississippija so dosegli z vrtnalnim stolpom doslej najglobljo naftno vrtino: 6850 m.

All ima takšno potovanje smisel ali ne, tega se ni vprašal ameriški zavarovalni agent John Guth, oče devetih otrok, ki je obljubil med nekim televizijskim nastopom, da bo z zaprtimi očmi potoval okoli sveta. Pred kratkim je prišel s spremljevalcem na pariško letališče Orly, kjer je fotograf takole ujel zastrtega, za naše pojme nekam svojevrstnega potnika.

Stari MAGINOTOV liniji so namenili nove naloge

Ob severni francoski meji proti Belgiji in Luxemburgu so zgradili pred drugo svetovno vojno znano Maginotovo linijo, obrambni pas trdnjav, ki se ob nemški meji na jugovzhodu naslanjajo na stare trdnjave pri Metz in Verdunu. V ta podzemeljska skladišča in neštete hodnike so Francozi vložili mnogo milijard, z njimi pa tudi vse svoje upe, da bo ta obrambna linija zanesljivo preprečila Nemcem prodor od strani. Francozi so bili prepričani, da se ne bo več ponovilo tisto iz prve svetovne vojne, ko so se Nemci v nekaj tednih pojavili pred Parizom.

Ko je Hitler v začetku druge svetovne vojne s svojimi oklepnimi divizijami poteptal Nizozemsko in Belgijo so Francozi drago plačali svoje zanašanje na nepremagljivost Maginotove linije. Kot je znano, so Hitlerjeve divizije poleti 1940 prebile fronto pri Sedan, obšle Maginotovo linijo in jo zavzele s hrbtne strani. Hitlerju kasneje tudi ni koristila tako imenovana Siegfriedova linija, ko se je moral poražen umakati in prenesti vojno na »sveta nemška tla«.

Zadnje čase zahodni tisk spet omenja staro Maginotovo linijo. Baje je francosko vojaško poveljstvo začelo leta 1954 obnavljati trdnjave, ki bi jim bila za primer tretje svetovne vojne namenjena posebna vloga. V teh poročilih je rečeno, da je celo Eisenhower kot takratni vrhovni poveljnik enot današnje Atlantske zveze priznal važnost Magi-

notove linije in potrebo po njeni »modernizaciji«. Pravijo, da je sprejel stališče francoskega generalnega štaba o »neranjivosti« razpredenega sistema podzemeljskih trdnjav, ki bi jih bilo mogoče spremeniti v »idealno skladišče orožja, pogoškega goriva in streliva«. V Alzaciji so razmestili močne radarske postaje, ki baje lahko nadzorujejo sleherni premikanje letal tja do Prage.

Nedavno francosko vojaško poročilo o »vzdrževalnih delih« na

Maginotovi liniji posredno potrjuje omenjene novice, čeprav je v francoskem poročilu rečeno, da ta dela niso »izrednega pomena«, da bi bilo v primeru novega spopada mogoče uporabiti utrdbe v Maginotovi liniji — prvotno so bile namenjene obrambi v plinasti vojni — kot »zelo pomembna protiatomska komandna mesta«.

Ce bo sodobni svet, kakor je upati, navsezadnje le odgnal sedanje politične »železne« in druge zavese, bo tudi »nova vloga« Maginotove linije »zanimiva verjetno le za zgodovino nekdanjih vojn...«

Za dobro voljo

HANSOVA LUC

Igralec Hans Moser je bil v gosteh pri prijateljih. Precej ga je srknil in je bil že kar dobre volje, ko se je začel odpravljati. Stopil je na cesto in opazil, da ni nikjer luči. Poklical je prijatelja in ga prosil za luč, ki bi mu svetila na poti domov.

Cez teden dni je v Hansovem stanovanju zazvonil telefon. Oglašil se je prijatelj:

»Hans,« je rekel, »če ne potrebuješ več tiste kletke s papirgo, mi jo prinesi nazaj.«

»Ne moti očka, kadar — poslušaj...«